

COLLECTIO V.

FASCICULUS PRIMUS.

PLANTÆ

FLORIBUS POLYPETALIS

PAUCI-STAMINEÆ.

TOT STAMINA QUOT SUNT PETALA, SEU
9 SOSTEMONES.

FLORE DIFFORMI.

ANTHÆRIS COALITIS.

Nectario cucullato

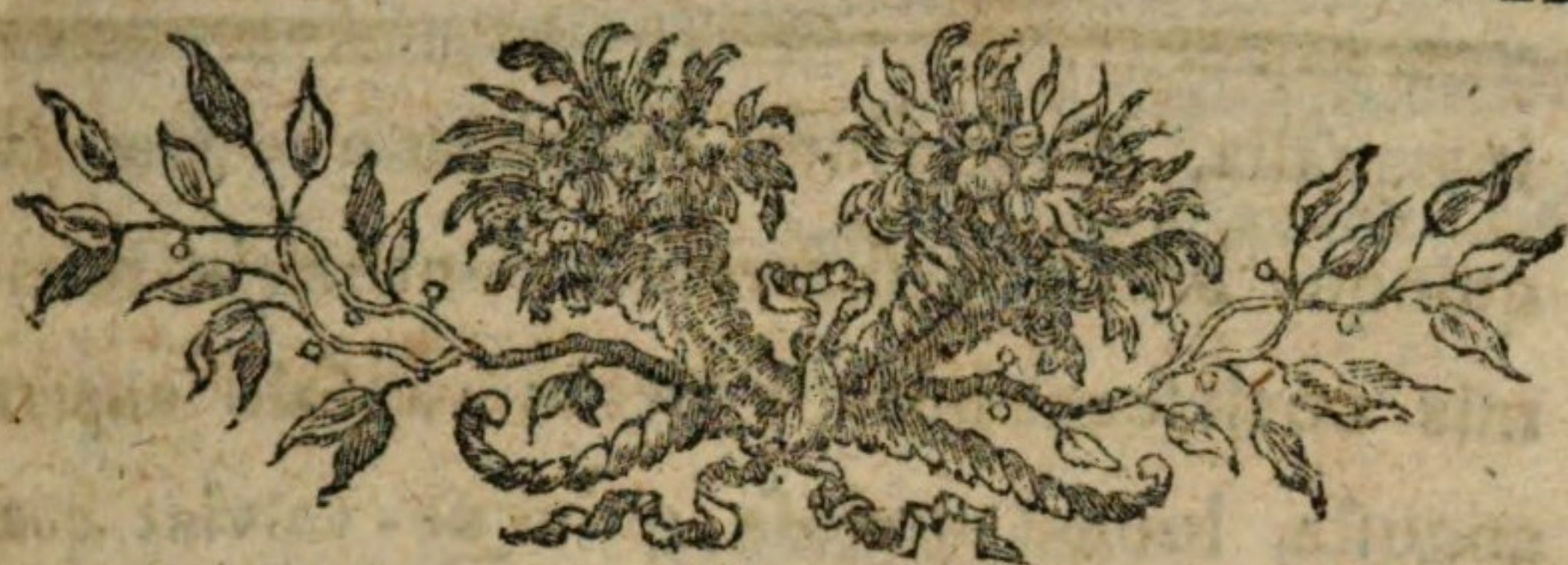
1. *Impatiens cuculata.*

Caulis bipedalis ramosus, succulentus, sub ramis intumescens. Folia longè petiolata, ovata, dentata. Pedunculi axillares longi quadriflori, penduli, flavi, sat magni, irregulares. Calyx bifolius minimus, Petala quinque

COLLECTIO V.

FASCICULUS PRIMUS.

PLANTÆ

FLORIBUS POLYPETALIS

PAUCI-STAMINEÆ.

TOT STAMINA QUOT SUNT PETALA, SEU
*q*SOSTEMONES.

FLORE DIFFORMI.

ANTHÆRIS COALITIS.

Nectario cucullato

1. *Impatiens cucullata.*

Caulis bipedalis ramosus, succulentus, sub ra-
 mis intumescens. Folia longè petiolata, o-
 vata, dentata. Pedunculi axillares longi qua-
 driflori, penduli, flavi, sat magni, irregula-
 res. Calyx bifolius minimus, Petala quinque

inæqualia. Nectarium cuculatum. Stamina quinque brevibus filamentis, anthæris maximis coalescentibus. Fructûs capsula supera angusta, longa, nodosa, quinque-valvis; quæ maturæ, ad minimum tactum semina cum impetu proiicit, elasticè resilientibus valvis.

Impatiens noli me tangere L: communis propè Grodnam. In sylvis umbrosis Łosofna & alibi Florens fine Junij, perennis.

Herba acris & nauseosa. Certè venenosa; paucodosi deglutita, mihi anxietates, dolores ventriculi cum ardore, & conatum vomendi excitavit.

NECTARIO CORNUTO.

ACAULES

Foliis cordatis.

2. Viola odorata.

Radix ramosa, lignosa, geniculata. Folia radicalia longè petiolata, cordata rotundè crenata. Ex radice flagella erepunt, novasque plantas producunt. Scapi debiles uniflori. Bracteæ duæ lineares, hirsutæ. Flos cernuus, odore suavi violaceus, capsula subrotunda.

Viola Martia L: non frequens prope Grodnam, passim observavi in sylvis prope Niemen. Florens Martio: perennis.

Foliis reniformibus.

3. *Viola inodora.*

Folia radicalia, glabra, reniformia, serata, scapus tener; flos minimus aquose cæruleus. Petala lateralibus, subvillosa lineis duabus purpureis picta. Petalum inferius septem lineis ramosis. Calcar floris breve & crassum.

Viola palustris Lin: communis propè Grodnam in locis uliginosis Łosofna & alibi. Florens initio Maji: perennis.

CAULESCENTES.

Caule procumbente.

4. *Viola procumbens.*

Caules longi, procumbentes, ramosi. Folia petiolata, cordata, iuniora villosa. Pedunculi uniflori. Flores inodori. Petala duo superiora violacea pura, inferiora tria macula pallente insignia, intermedio barbato.

Viola canina. L: communis in sylvis prope *Grodnam*. Florens fine Maji: perennis.

Caule erecto.

5. *Viola erecta*.

Caulis tener erectus, ramosus, pedalis. Folia petiolata; ima subrotunda, vel ovata rotundè serrata, superiora cordato-oblonga. Stypulæ maximæ semipinnatæ. Pedunculi longi axillares. Suprema petala cærulea; media pallida, barbata; imum imberbe, ungue lato flavo, lineis saturatè cæruleis picto: nectarium seu calcar breve emarginatum. Cæterum inodorus flos.

Viola montana. L: Non rara in pratis sylvarum circa *Grodnam Lososnæ* & alibi. Florens Majo: perennis.

Floribus petaloidis & apetalis.

6. *Viola apetala*.

Caulis plurimi. palmares, triangulares, subvillosi. Folia reniformia-cordata, plerumque cuculata, leviter obtuseque-serrata. Stipulæ

---

lanceolatae, integerrimae. Pedunculi villosi, radicales, uniflori; floribus corollatis abortientibus. Flores caulini apetaloides, fertiles: cæterum petala in radicalibus floribus albida, aut purpureo-cærulescentia, infimo purpureis lineis picto.

Viola mirabilis L: sat frequens in sylvis prope Grodnam, florens initio Junii: perennis.

STIPULIS PINNATIFIDIS.

Flore majori.

7. *Viola Tricolor.*

Caulis prostratus ramosus, brachiatus, pedalis-triqueter. Stipulae semipinnatae medio segmento obtuso. Folia ovato-cordata, dentata. Flos calice duplo longior. Petala superiora violacea, sub-vilosa, media flava, duabus venis saturati coloris picta, pubescentia; imum cyaneum, quinque lineis saturatis pictum.

Viola tricolor L: communis in omnibus arvis prope Grodnam. Florens Julio, Augusto: perennis.

*Flore minore.*8. *Viola bicolor.*

Habitus præcedentis: folia ad petiolum emarginata. Flos minor cujus petala vix calice longiora, superiora albida, imum flavum quinque nigris lineis pictum.

Viola tricolor Lin: ubique prope *Grodnam* in arvis arenosis. Florens tota æstate. Perennis.

FLORE DIPETALO.

*Caule erecto.*9. *Circæa erecta.*

Caulis erectus cubitalis, ramosus. Folia opposita, petiolata, tenera, penè cordata, subserata, villosa - ciliata. Flores racemosi, racemi plurimi; corolla bipetala; calyx bifolius. Stamina duo: stili unus, fructus inferus hirsutus, bicoccus; flos albus vel carneus; calyx ex viridi - rufus.

Circæa Lutetiana L: *Grodnenfis* in sylvis juxta fluvium *Niemen*: florens Julio: perennis.

Caule decumbente.

10. *Circæa decumbens.*

Habitus præcedentis: caulis inclinatus, folia evidentiùs cordata, & verè ferrata, glabra.

Calyx magis coloratus, ruber. Statura humilior, vix semipedalis.

Circæa Alpina, L: communis in sylvis prope *Grodnam*, *Grandzicze* & alibi; florens Julio: perennis.

Obs: Specimina semipedalia rara in Lithvania, plereque cubitalia ramosissima; unde facillime concederem nullam realem differentiam adesse inter *Circæam* Parisiensem & *Alpinam*; nec enim rami, nec figura foliorum, nec color calycum sufficiunt: hæ differentiæ a climate solo probabiliter oriuntur.

FLORE TETRAPETALO
CAPSULA SPINOSA.

Foliis multifido-capillaribus.

11. *Trapa castanea.*

Caulis longus repens, folia immerfa, multifido

capillaria, natantia, rhombea, petiolis vesicariis
rosulam formantia: flores ex centro rosulæ,
pedunculi brevissimi. Calyx quadripartitus: co-
rollæ petala quatuor alba; fructus, nux spinis
quatuor oppositis cincta, quæ sunt calycis fo-
lia indurata.

Trappa natans L: Lithvanica in aquis stagnanti-
tibus, rara: *Bobrowszczyzna* florens Junio: pe-
rennis, fructus edulis.

FRUTICES.

CAPSULA TETRAGONA COLORATA

Foliis minoribus.

12. *Evonymus Angustifolius*

Frutex octo-pedalis, rami tetragoni: folia ovato
lanceolata serrata. Calyx quadrifidus patens:
corolla infera, petala quatuor albo viridia, oris
revolutis, fructus bacca tetragona lobata, ca-
psularis, quadrilocularis, quadrivalvis, angulis
obtusis, rubra, subvillosa; femina rubra quatuor
in pulpa colorata nidulata.

Evonymus vulgaris L. communis circa Grodnam

in sylvis florens fine maji. Lignum rigidissimum ad Instrumenta domestica peragenda inservit. Baccæ violenter purgant; carbonex ramis, rebus delineandis præstantes.

Obs: Pedunculi biflori. triant quadriflori pedicellis divaricatis. Bractææ minimæ vaginantes, ad basim pedicellorum; novi rami rotundi herbacei, antiqui tetragoni alis ficcis suberosis.

Foliis latioribus.

13. *Evonymus latifolius.*

Habitus præcedentis; folia majora, petala rotunda, segmenta calycis rotundata oris albidis, fructûs alæ seu anguli acuti.

Juxta Linnæum mera varietas *Evonymi Vulgaris*: frequens etiam prope Grodnam in sylvis, florens initio Junii. Calycis foliola petalis duplo breviora. Petala quatuor straminei coloris, limbo obtuso, marginibus subtus revolutis. Stamina quatuor ex foveis nectariferis in germine excavatis orta. Anthæræ didymæ parvæ albescentes; stylus viridis, stigma nullum.

*Caule tuberculato.*14. *Evonymus verrucosus.*

Habitus præcedentium differt caule ramisque verrucosis, petalis rubris punctatis, receptaculo rubris punctis variegato, defectu stili, vertice capsularum depressiore, seminibus seminigris.

Juxta *Linnaeum* etiam varietas *Evonymi* Europæi, sed jure sagax *Scopolius* post *Clusium* tanquam speciem distinctam proposuit. Communis in omnibus sylvis propè *Godnam*. Floret Majo. Folia minora & tenuiora quàm in præcedentibus succulentiora, ferratulis majoribus irregularibus, verrucæ etiam in junioribus ramis. Pedunculi tenuiores, filiformes sæpe uniflori Petala nigro rubescentia. Foliola calycis etiam nigro rubescentia Capsulæ albo roseæ, basis trunci suppeditat asseres densos pulchrè rubro, luteo, albo colore variegatos.

FRUCTUS BACCA SICCA, ROTUNDA

Ramis rubris, rectis

15. *Cornus Sangvinea* L:

Frutex decem pedalis; rami longi recti, corti-

ce rubescente: folia opposita ovato-lanceolata; subhirsuta: flores axillares cymosi; involucrum nullum universale: calyx minimus quatuor, aut quinque dentatus: petala quatuor supera, stamina quatuor, stili unus: fructus drupa seu bacca sicca nigra, nucleo biloculari.

Cornus Sanguinea L.: Grodnensis sylvatica, communis: florens majore: fructus amarus & austerus, ex eo oleum paratur ad alendas lampades utile; Lignum durissimum, aptum omnibus tornatoris operibus.

FLORE POLYPETALO.

FRUCTU MOLLI.

Flore pentapetalo

16. *Frangula pentapetala.*

Frutex decempedalis, inermis. Folia ovato-lanceolata, integerrima. Pedunculi, uniflori. axillares, foliis breviores. Calyx campaniformis, albus, virens. Petala ex intervallis segmentorum calycis nascentia, minima, alba vi-

rentia, rhomboidea; stamina quinque, stylus unus. In quoque flore, fructus bacca primo rubra, deinde nigra, duos nucleos cordiformes continens.

Rhamnus frangula Lin: communis prope *Grodnam*: florens initio Junii. Cortex medius purgans drasticum. Lanam flavo colore tringit. Rob baccarum dulcium, scabiem ovium profligat. Folia contusa cum lana cocta colorem ei viridem impertiuntur. Carbones ramorum pulveri pyrio conficiendo inserviunt.

FLORIBUS QUADRIPETALIS.

Spinis terminalibus.

17, *Rhamnus spinosus.*

Frutex ramosus decempedalis, frondosus, spinosus. Folia ovato-lanceolata, serrata. Flores conferti. Pedunculi uniflori. Calyx campanulatus, quadrifidus. Petala lanceolata, fusca. Fructus baccâ tetrasperma nigra. In uno individuo flores cum staminibus, in altero cum stylo, seu frutex dioicus.

Rhamnus Catharticus Lin: communis in omnibus sylvis prope *Grodnam*: florens fine Maji.

Baccarum ficcarum decoctum ad duas drachmas optimum purgans absque torminibus. Cortex drastrictum & Emeticum. Syrupus baccarum recentium etiam purgans in *morbis serosis, hydropo, leucophlegmatia, Oedemate*, nunquam satis laudandum auxilium. Cortex luteo colore tingit, bacca viridi.

Ramis inermibus.

18. *Rhamnus inermis.*

Frutex frondosus decempedalis, ligno duro flavescente, ramis inermibus. Folia ovato-lanceolata, glaberrima - duplicato - crenata. Flores dioici, conferti, pedunculis unifloris. Calyx campanulatus, quadrifidus, viridis. Petala quatuor minima subulata, bacca nigra sat magna, quatuor continens femina. In flore masculino petala rubra, minima, cordata. Stamina quatuor.

Rhamnus Alpinus L: Inveni propè *Grodnam* in sylva juxta *Niemen* fluvium. Florebat 15. Maji.

FRUCTUS BACCA CALYCE CINCTA.

Foliis lobatis.

19. *Hedera lobata.*

Caules lignosi, sarmentosi, repentes aut scandentes: muris, arboribus, radiculis minimis adfixi; folia splendentia, sicca, lobata in junioribus ramis, integra in adultis: flores corymbosi: calyx minimus. Petala quinque elongata succulenta: stamina quinque: stili unus: fructus bacca; semina quinque.

Hedera Helix L: nunquam inveni circa *Grodnam*; observavi iuxta fluvium *Bog* prope *Brześć* in sylva: floret autumnus.

Obs: Lignum hederæ spongiosum, unde pocula ex hoc ligno parata, liquores transmittere possunt. Folia ulcerum inflammationes leniunt.

FRUCTUS BACCA INFERA,
ACULEATÆ.

Baccâ glabra.

20. *Ribes spinosum.*

Frutex ramosissimus quatuor pedalis, spinosus

spinis duabus aut tribus basi conjunctis, apice divergentibus. Folia parva lobata, crenata, inferius subvillosa. Flores inter folia nascentes ex pedunculis pendulis unifloris. Calyx quinquefidus campanulatus: petala quinque parva, calyci inserta: stamina quinque calyci inserta: stili bifidi: fructus bacca spherica, succulenta, subvillosa, alba: semina plurima.

Ribes uva crispa L. communis circa *Grodnam* in aridis juxta *Niemen*; florebat fine Aprilis. Fructus dulces, subacidi, copiosius comesti alvum ducunt, fermentatione vinum obtineri potest ex succo baccarum

I N E R M E S

Racemis pilosis, bacca nigra.

21. *Ribes nigrum* L:

Frutex ramosissimus, quinque & sexpedalis: folia sat magna lobata, lobis tribus aut quinque elongatis, glabra, proprium odorem penetrantem spargentia. Flores racemosi oblongi, pedunculi villosi; fructus bacca nigra magna.

K

Ribes nigrum L: communis circa *Grodnam* in sylva *Bobrowszczyna*, juxta amnem: florebat initio maji. Tota planta odorem urinæ felinæ spargit. Folia recentia spiritum frumenti ita tingunt, ut a spiritu vini vix distinguí possit. Foliorum decoctum verè fluxum urinæ adauget; in morbis *cutaneis scabie & herpete*, præstans remedium; ex baccis, fermentatione, optimum vinum obtinetur.

Racemis glabris, baccâ rubra.

22. *Ribes Rubrum* L:

Frutex quatuor pedalis. Folia angulosa, lobata, dentata. Flores racemosi racemis glabris, pendulis. Petala planiuscula; baccæ acidæ, rubræ.

Ribes Rubrum L: in sylvis propè *Grodnam* iuxta *Niemen*. Florens initio Maji.

Obs: Gemmæ glabræ. Bractææ flore breviores, virides, obtusæ. Petioli subciliati. Frutex in hortis nostris pro sepibus præstans. Rob baccarum in febribus calidis eximium refrigerans, nec etiam negligendum in febribus putridis

inflammatoriis; fermentatione succûs bacca-
rum, vinum & acetum parari potest.

Racemis erectis, baccâ alba.

23. Ribes album.

Frutex tripedalis, ramorum cortice albescente.

Folia glabra, parva, trilobata, dentata: flo-
res racemosi, racemis parvis, erectis, baccæ
albæ, glabræ, dulces.

Ribes alpinum L: in sylva *Bobrowszczyna* sex
milliaribus à *Grodna*: florens Majo.

PEDUNCULI RACEMOSI.

PETALA SEX

Foliis acidis.

24. Berberis.

Radix flava. Frutex sepedalis à radice ramosis-
simus, ramis rectis, ligno fragili. Spinæ ter-
natæ ad originem ramorum Folia alterna pe-
tiolata, elliptica, serrato cilliata. Flores ra-
cemosi, racemis pendulis. Calyx coloratus,
ex sex foliolis, tribus interioribus majoribus.
Petala sex, lutea, concava; ad ungues glandu-

læ duæ, stili nullus. Stigma planum, orbiculatum. Fructus, baccæ cylindricæ, rubræ: Semina duo aut quatuor cylindrica.

Berberis Vulgaris L: communis circa *Grodnam* etiam in vallibus urbis, & in plerisque sylvis. Florens initio Junii. Frutices undique medicis pretiosi; radix amara, decocta cum cerevisia purgans lene, in *Idiuro* & in plerisque morbis ab obstructione provenientibus, jure laudata. Folia acida in scorbuto masticata utilissima, succus baccarum in omnibus febribus, quotiescunque ardor, aut putredo ad sunt, miro modo sublevat ægrotantes, refrenatque ardorem febris; cum cortice radicis coria flavo colore tinguntur, coctus cum alumine in aqua, lanas & lintea luteo tingit. Stamina aciculis irritata celeri motu vibratorio, approximantur stigmati.

HERBÆ
JSSYSTEMONES
FLORE POLYPETALO.
FRUCTU SICCO

Nectariis ciliatis, globuliferis.

25. *Parnassia Ciliata.*

Radix ex trunco brevi radículas innumeras produ-
cens. Caules basi rubri, pedales, tenues, e-
recti, simplices, angulosi, uniflori. Folia ra-
dicalia petiolata, cordata, glaberrima: in me-
dio caulis folium unum sessile amplexicaule:
flos sat magnus lacteus. Calyx quinquefidus:
petala ovalia, lineata; nectaria quinque, seu
tubercula plurimis ciliis globuliferis ornata.
Stamina quinque. Stili quatuor. Fructus cap-
sula quadrivalvis, semina plurima.

Parnassia Palustris L: communis prope *Grodnam*
in paludosis pratis *Łosofnæ* & alibi; florens
fine Augusti: perennis. Herba subamara, uti-
lis est in *anorexia pituitosa*. Sub florescentia
germen stilo stygmatibusque destitutum, apice
perforatum est. Stamina tum alternatim an-

thæram foramini imponunt, explodunt pollinem, recedunt ad corollam reliquis pari modo succedentibus: hæc egregia observatio quam confirmavimus, debetur immortalis Linæo; Cæterum numerus stilorum non est constans, mox invenio unum apice quadrifidum, mox quatuor stilos vere distinctos. Germen sulcatum, coloratum, albo-roseum; quatuor stigmatibus absque stilibus terminatum; nunc video omnes anthæras supra stygmata fornicis modo approximatas: capitula ciliorum lutea diaphana, glabra, pro quoque nectario duodecim cilia inæqualia.

FOLIA GLOBULIGERA.

Foliis rotundatis.

26. Rorella Rotundifolia

Folia plurima radicalia, longe petiolata, rotundata, obtusa, una facie, glabra, altera pilosa, pilis globuligeris purpureis. Caulis nudus seu scapi radicati. Flores subspicati, pauci, unilaterales. Calyx quinquefidus. Petala quinque alba. Fructus capsula unilocularis, apice quinquevalvis: Semina plurima. Stamina quinque. Pistilli quinque.

Drosera rotundifolia L: in palludosis circa *Grodnam*, collecta cum sequenti in loco dicto *Lipsk*: florebat Junio; perennis.

Foliis elongatis.

27. *Rorella Longifolia.*

Similis præcedenti, differt foliis ovato oblongis seu ellipticis.

Drosera longifolia L: semper inveni mixtam cum præcedenti, sed citius florentem.

Obs: Etiam ardente sole, a plurimis diebus folia *Rorellarum*, semper humiditate madent: sunt acria, cutem ulcerantia.

Floribus Capitatis.

28. *Statice Capitata.*

Folia radicalia numerosa, linearia, firma. Scapi plurimi seu caules nudi, semipedales uniflori. Flores capitati; capitulo convexo, globoso. Calyx communis, ex magnis squammis ovatis: squamma una pro quoque flore: Calyx proprius unifolius, scariosus, nitens, integer. Petala quinque violacea. Stamina quin-

que. Semen unum rotundum superum; sub capitulo vagina reflexa & lacera, caulem summum ambiens.

Statice Armeria L: Communis in campis arenosis & in sylvis; florens a Junio ad septembrem, *Grodnenfis*: perennis.

Obs: Vagina scapi mihi videtur formata ex squamis inferioribus, calycis communis, prolongatis. Flores pedicellis brevissimis sustinentur. Calyx proprius campanulato - tubulosus propriè conflatur ex duobus calycibus agglutinis, uno viridi quinquedentato, dentibus rubris, altero albo perlucido, papyraceo, intus cum viridi agglutinato. Petala sæpe unguibus agglutinata, stamina unguibus inserta. Antheræ didymæ luteæ; in petalis unitis video filamenta duorum staminum agglutinata, juxta majorem suam longitudinem. Stili basi villosi, stygmata nulla: in pluribus speciminibus inveni flores tetrapetalos, tetrandros, tetraginos; frequens est etiam circa *Grodnam* varietas scapo altissimo, foliis crassioribus, succulentis, quam sæpe inveni floribus lacteis.

STYLIQUINQUE, CAPSULA DECEM-
LOCULARIS

Foliis alternis glaucis

29. *Linum Mucronatum.*

Caulis pedalis & bipedalis. Folia alterna lanceolata, linearia, glauca. Pedunculi uniflori. Calyx quinquephyllus, foliolis mucronatis; petala quinque cærulea, crenato-serrata. Stamina quinque. Stili quinque. Capsula quinque valvis, decemlocularis, femina solitaria glabra.

Linum usitatissimum L: advena planta, frequens non feminata in arvis prope *Grodnam*. Florens Junio: annua.

Obs: Decoctum Semen lini contusorum in *Dysenteria* pluries nobis leniens medicamentum obtulit: valet etiam in Colicis, nephritide.

FOLIA OPPOSITA.
CAULE DICHOTOMO.

Foliis variis

30. *Linum diversifolium.*

Caulis dichotomus brachiatus, erectus, palmaris

Folia opposita glauca, inferiora ovato lanceolata, ima obtusa, superiora lanceolata. Calyx pentaphyllus; quinque petala alba, acuta unguibus luteis. Stamina brevia, anthæris luteis. Stili quinque, stygmatibus magnis.

Linum Catharticum L. frequens in arvis prope *Grodnam* infra sylvam *Volmeri*: florebat Julio: annua.

Obs: Herba amara recens ad dragmam decocta purgans egregium absque torminibus. Post fecundationem stilitali modo sese tangunt, ut oculo nudo unus tantum appareat. Germen iam erat in plurimis ramis magnum; scilicet capsula quinque valvis decemlocularis: in plurimis speciminibus, invenio folia solitaria ad originem ramorum; in omnibus folia superiora sunt lineari-fetacea.

Petalis quatuor.

31. *Linum Tetrapetalum.*

Caulis dichotomi ramosissimi quadri-unciales. Folia opposita ovato lanceolata minima. Flores terminantes ramos fasciculati. Pedunculi filiformes erecti, Calyx quadrifolius. Petala

---

quatuor ovata emarginata, stamina quatuor, stili quatuor, fructus octilocularis. Semina solitaria.

Linum radiola L: passim in arenosis prope *Grodnam* reperta juxta Niemen, florebat Junio: annua.

FLORE POLYPETALO

CALYCIFLORÆ

PETALA SEX, STAMINA DUODECIM.

Foliis cordato lanceolatis.

32. *Lythrum Salicisfolio.*

Caulis erectus, quatuorpedalis, tetragonus, in summitate ramosus. Folia opposita cordato-lanceolata, subhirsuta. Flores spicati spicis longis, densis, intermixtis bracteis lanceolatis. Calyx duodecimfidus. Petala sex flaccida, purpurea, calyci inserta. Stamina duodecim. Stilus unus. Fructus capsula bilocularis polysperma, seu semina numerosa.

Lythrum salicaria L: communis prope *Grodnam*

iuxta ripas amnis *Łosofnæ* & alibi: florens fine Julii: perennis. Planta adstringens austerā, jam centies in *Diarrhæis* cum debilitate intestinorum & in diffenteriis post elapsū tempus irritationis, utiliter præscripta, sub forma pulveris, & decocti: pro parandis coriis pulvisetiam infervit. Boves hanc herbam libenter comedunt.

Foliis linearibus.

33. *Lithrum hyssopifolio.*

Ex radice plurimi caules erecti, dodrantes, parum ramosi. Folia alterna glabra, linearia, glauca. Flores axillares solitarii, aut bini, sessiles. Calyx decem aut duodecimfidus segmentis quinque, aut sex rectis latis: sex alis gracilibus, reflexis ex summo calyce: petala quinque aut sex rosea. Stamina sex, stili unus in fundo calycis: fructus cylindricus bicularis, polyspermos.

Lythrum hyssopifolia L: inveni circa *Grodnam* juxta ripas stagni *Jeziory*, florebat Augusto: annua.

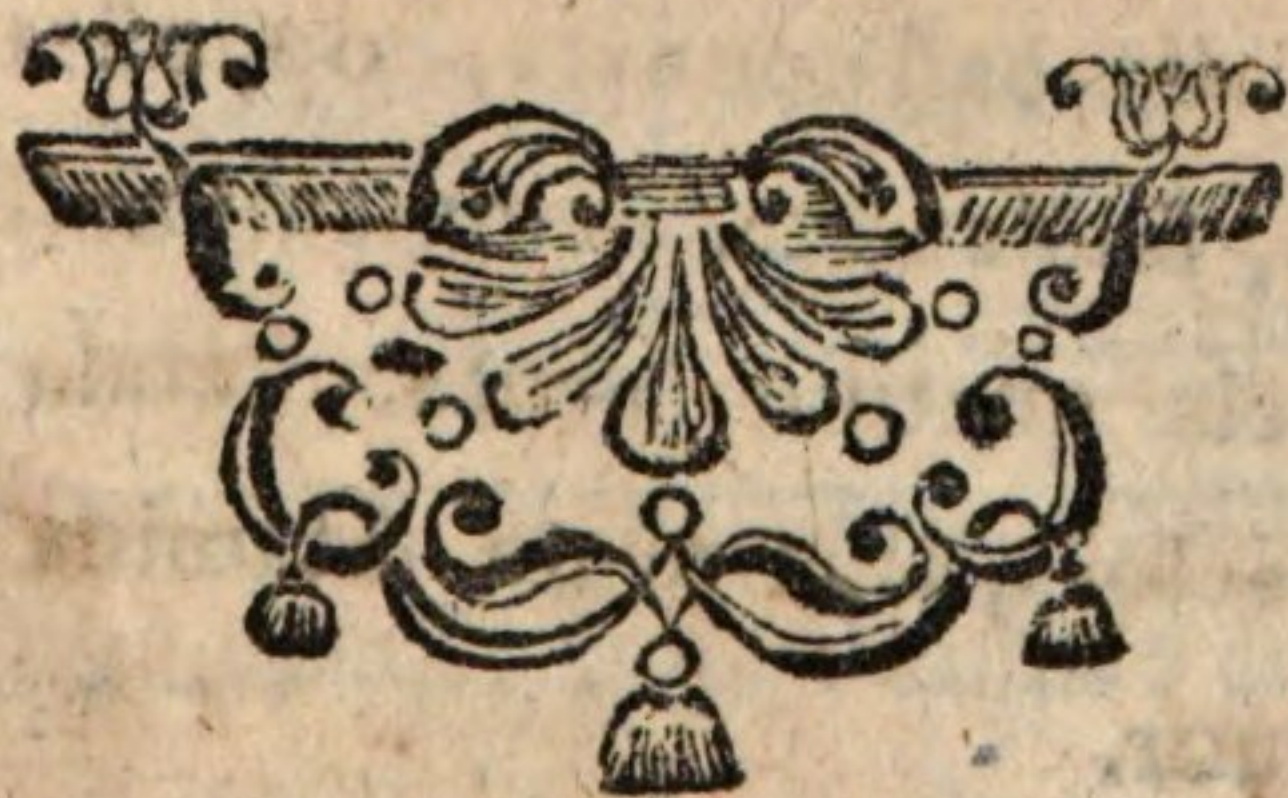

PETALA SEX, STAMINA SEX.

*Foliis succulentis.*34. *Peplis Portulacæfolio.*

Caulis angulosi serpentes, pedales, sæpe radículas ad nodos producentes. Folia opposita subrotunda, succulenta. Flores sessiles, axillares, Calyx campanulatus magnus, ore duodecimfido, segmentis sesqui-alternis, recurvis. Petala sex elliptica fugacea, purpurea, calyci inserta; stamina sex, stili unus. Fructus capsula conica bilocularis; semina plurima.

Peplis portula L: inveni prope Grodnam in pratis paludosis, loci dicti *Karolin*: florebat Augusto: annua, Plerumque in hac specie deficiunt petala, quia cadunt immediate, post expansionem calycis; sed antea evolve foliola calycis cum acicula, certe observabis petala.

P O L Y P E T A L Æ
DIPLOSTEMONES.

S E U

STAMINA, BIS NUMERUM PETA-
LORUM ÆQUANTIA.

Plantæ polypetalæ caryophyllæ.

In his plerumque Calyx quinque folius, aut quin-
quefidus. Petala quinque. Fructus unilocu-
laris, polyspermus, superus; raro numerus
petalorum ad quatuor, tria usque diminuitur.

FOLIOLA CALYCIS PLURIMA.
STAMINA & STILI QUATUOR.

Petala quatuor calyce breviora.

35. *Sagina breviflora.*

Caulis ramosus, biuncialis, ramis procumben-
tibus. Folia basi connata, opposita linearia
superiora, fasciculata. Pedunculi uniflori. Fo-
liola calycis quatuor, acuta. Petala quatuor
calyce breviora, alba ovata. Stamina quatuor.
Stili quatuor.

Sagina Procumbens L: sat frequens in arvis prope *Grodnam*; florens Julio: Annua.

STAMINA OCTO, STILI QUATUOR

Foliis verticillatis.

36. *Elatine* verticillatum.

Caulis radículas inferius emittens, inde erectus, simplex, crassus, palmaris. Folia verticillata, lineata, inferiora acutiora, reflexa; superiora obtusa, octo, ad duodecim in quoque annulo. Flores albi, pedunculi breves; calyx quadrifolius, petala quatuor, stamina octo, stili quatuor; fructus capsula quadrilocularis: semina minima innumera.

Elatine alsinastrum L: *Grodnenfis* in aquis *Łososa*: florens Augusto: perennis.

Foliis oppositis.

37. *Elatine* serpillifolium.

Caulis exigui, ramosi, vix triunciales. Folia opposita ovato-lanceolata, pedunculi uniflori, petala ovata, quatuor rosea: calyx maior.

Elatine hydropiper. L: in aquis pratorum sylvæ *Bobrowszczyzna*, florens Junio: annua.

STAMINA QUINQUÆ STILI TRES.*Petalis bipartitis.*38. *Alfine bipartita.*

Caulis basi procumbens, ramosissimus, ramis erectis. Folia petiolata, ovato-lanceolata. Pedunculi uniflori Calyx hirsutulus. Petala alba ad unguem bifida, longitudine calycis. Stamina quinque, septem, & sex, pistili tres.

Alfine media L: ubique in arvis cultis, florens ab aprili ad autumnum *Grodneſis*: annua.

*Petalis integris*39. *Alfine brevisflora.*

Caulis biucialis erectus, pilosus. Folia linearia, pilosa. Flores paniculati, pedunculis pilosis. Calycis folia pilosa. Petala lanceolata, integra, calyce breviora. Stamina quinque. Stili tres. Capsula turbinata, trivalvis.

Alfine Viscosa Schreberi florentem collegi aprili in vallibus Horodnicæ: annua.

STAMINA DECEM, STILI DUO.
FOLIIS LINEARIBUS.

Petalis magnis.

40. *Stellaria grandiflora.*

Caulis tener, debilis, fragilis, brachiatus, quadrangulus, bipedalis, tripedalis, Folia linearilanceolata, integerrima. Flores panniculati, pedunculis multifloris. Petala ad unguem bifida, alba, calyce majora. Capsula sexvalvis unilocularis.

Stellaria Graminea L: communis in omnibus sylvis, inter frutices. Grodnensis: florens Junio: perennis.

Obs: Huc venit varietas in paludosis locis frequens, foliis angustioribus, caule breviori procumbente, quæ est *Alpine* folio gramineo angustiore; *palustris*: *Dillenii appendix.*

FOLIIS OVATIS LANCEOLATIS.

Petalis brevibus.

41. *Stellaria breviflora.*

Caulis debiles ramosi. Folia tenera, sessilia, inferiora ovata, superiora lanceolata, omnia glauca & glabra. Flores terminantes. Pedun-

culi uniflori, & biflori. Calyx argute lanceolatus. Petala parva, vix calyci æqualia, ad unguem bipartita; capsula ovata subangulosa.

Est *Alfina* aquatica folio *Gratiolæ* stellato flore Dillenii Cat: Gesn: p. 58. Collegi in aquosis *Horodnicæ*, propè *Grodnam*, florebat Majo: annua.

Foliis angustis ciliatis.

42. *Stellaria ciliata.*

Caulis cubitalis, fragilis, brachiatus. Folia lanceolata, serrulata, seu nervo & oris ciliata, unde scabra. Pedunculi pauciflori. Flores magni. Calyx ovato lanceolatus. Petala alba cordiformia, semibifida. Capsula sexvalvis.

Stellaria Holostea L. passim in sylvis propè *Grodnam Grandzicze*, florebat Majo, Junio: perennis.

Foliis cordatis magnis.

43. *Stellaria Cordata*

Caulis tripedalis. Folia cordata & ovato-lanceolata, ima petiolata, superiora sessilia, ci-

liata. Pedunculi uniflori. Calycis foliola glabra, ovato lanceolata, oris albis. Petala calyce duplice longiora, ad unguem divisa, bracteæ ovato lanceolatæ duæ sub quolibet flore, stamina decem. Stili tres Capsula cornuta, seu ex basi rotundè in cylindrum producta, apice decem dentata.

Stellaria nemorum L: frequens in sylvis propè Grodnam.

STAMINA DECEM, STILI TRES
PETALA INTEGRA.

Corymbis fastigiatis, foliis pulposis

44. *Gypsophila pulposa*.

Caulis erectus pedalis. Folia lanceolato linearia, obsolete triquetra, levia, obtusa secunda, glauca, pulposa. Flores corymboso-fastigiati. Calyx monophyllus campanulatus, angulatus. Petala alba ovata. Capsula globosa unilocularis.

Gypsophila Fastigiata L: sat frequens in monticulis arenosis juxta Niemen prope Grodnam, florens Julio: perennis. L2

Petalis crenatis purpureis.

45. *Gypsophila purpurea.*

Caulis dichotomus ramosissimus quadriuncialis.

Folia subulata, plana. Calyx campanulatus.

Petala rosea lineis purpureis picta, crenato-emarginata. Flores sparsi, pedunculi longi uniflori.

Gypsophila muralis L: communis in arvis propè *Grodnam*, florens Augusto: Annua.

STAMINA DECEM, STILI TRES.

PETALA BIPARTITA.

Foliis nervosis.

46. *Arenaria trinervia.*

Caulis hirsutus, ramosus, pedalis, durus. Folia ovato-lanceolata, trinervia, quinque nervia, subhirsuta, petiolata. Pedunculi longi uniflori. Calyx lanceolatus. Petala alba, angusta calyce breviora. Stamina decem. Stili tres. Capsulæ conicæ pendulæ.

Arenaria Trinervia L: inveni in pascuis propè *Horodnicam* florentem Majo: annua.

Foliis subovatis petala calyce breviora.

47. *Arenaria breviflora.*

Caulis semipedales procumbentes ramosissimi.

Folia ovato-lanceolata, acuta sessilia, subhirsuta, ciliata. Pedunculi uniflori. Flores parvi, petala angusta calyce breviora. Stamina decem, stili tres.

Arenaria Serpyllifolia. L: communis in arvis propè *Grodnam*: florens Junio: annua.

Foliis filiformibus.

48. *Arenaria rubra.*

Caulis ramosissimus, prostratus. Folia linearia, filiformia firmula. Stipulæ membranaceæ, siccæ ovato-lanceolatæ, vaginantes. Pedunculi axillares. breves, uniflori. Calyx viscidus lanceolatus. Petala ovata, cava, purpurascens. Stamina quinque. Stili tres.

Arenaria Rubra. L: communis in arvis propè *Grodnam*, florens Julio, Augusto: annua.

STAMINA DECEM, PISTILI
QUINQUE.

PETALA INTEGRA.

Foliis oppositis subulatis.

49. *Spergula Nodosa.*

Caulis quadriunciales, prostrati, ramosi, nodis tumidis. Folia opposita subulata, pulposa, viridissima, inferiora uncialia, superiora brevifolia fasciculata. Pedunculi uniflori terminantes ramos. Flores erecti, calycis foliola ovato-lanceolata, petala integra lactea. Stamina decem, stili quinque; capsula pisiformis, quinque valvis semina reniformia rugosa.

Spergula nodosa L: communis in pratis uliginosis propè *Grodnam Losnæ* florens Julio: annua;

Foliis verticillatis, staminibus decem.

50. *Spergula decandra.*

Caulis pedales, debiles, superius dichotomi. Folia verticillata ad 20, teretia, linearia, sulcata. Flores terminantes ramos divaricatos.

Calycis foliola oris alba, viscida. Petala ovata, lactea. Stamina decem. Capsulæ conicæ, quinquevalves, nutantes. Stili quinque. Semina nigra, rotunda.

Spergula Arvensis L: communis in arvis propè *Grodnam*, florens Augusto: annua.

Foliis verticillatis, staminibus quinque.

51. *Spergula pentandra*.

Habitus præcedentis. Folia verticillata sed pauciora, filiformia, succulenta. Flores albi, minores. Semina circulo membranaceo albo cincta.

Spergula Pentandra L: & arenaria media, observata in arvis arenosis circa *Krynki*: in *Litvania* florens Junio Julio; annua.

STAMINA DECEM, STILI
QUINQUE.

PATALA BIFIDA.

Foliis cordatis magnis.

52. *Cerastium maximum.*

Caulis quadrangulus, ramosus, debilis. Folia inferiora petiolata, superiora ovato-lanceolata, sessilia. cordata, Flores solitarii. Calyx ovato lanceolatus, hirsutus. Petala calyce multo majora, usque ad unguem incisa; Stamina decem; stili quinque, capsulæ subrotundæ, nutantes, seu pendulæ.

Cerastium Aquaticum L: communis in uliginosis sylvarum propè *Grodnam* iuxta *Niemen*, florens Augusto: perennis.

Floribus pentandris, petalis calyce brevioribus.

53. *Cerastium breviflorum.*

Habitus præcedentium. Caulis simplex seu vix ramosus, triuncialis. Folia ovata, hirsuta, paribus paucis. Flores parvi longitudine calycis. Petala emarginata. Stamina quinque. Stili tres.

Cerastium Semidecandrum L: communis in pascuis & arvis propè *Grodnam*: florens Aprili, Majo: annua.

Petalis calyce majoribus.

54. *Cerastium grandiflorum.*

Caulis plurimi geniculati, semiprostrati, cespitosi. Folia linearia lingulata. Pedunculi uniflori. Flores erecti subumbellati. Calyx subhirsutus. Petala calyce duplo longiora. ad unguem bifida, lineata, tenera. Capsula ovato-acuminata, curvata.

Cerastium arvense L: communis in agris propè *Grodnam*, florens Majo: annua.

Caulibus diffusis.

55. *Cerastium cespitosum.*

Caulis geniculatus, ramosus, infernè semidecumbens, superne erectus, brachiatus. Folia ovato-lanceolata, hirsuta. Pedunculi breves, calyx alis albis subhirsutus; Petala alba cordata, calyce vix longiora. Capsula incurva.

Cerastium Vulgatum L: communis ubique in pascuis propè *Grodnam* florens Majo: annua.

Caulibus viscosis.

56. *Cerastium Viscosum*.

In plurimis similis præcedenti. Folia rotundiora subflava. Calyx hirsutior. Flos minor; tota planta villosa-viscosa.

Cerastium Viscosum L: passim in pascuis propè *Grodnam*, florens Majo, Junio: annua.

CALYX MONOPHYLLUS

STAMINA DECEM, STILI DUO.

CALYX TUBULOSUS, BASIS QUAMMOSUS.

FLORIBUS AGGREGATIS.

Floribus congestis, petalis villosis.

57. *Dianthus villosus*.

Caulis cubitalis, nodosus, erectus, simplex, scaber. Folia graminea glauca, linearia, trinervia. Flores caulem terminantes arctè congesti, seu subaggregati. Squammæ calycis

magnæ ovatæ, aristatæ. Petala glabra ferrata, purpurea, quinque dentata. Calyces colorati.

Dianthus Carthusianorum L. sat frequens propè Grodnam, in pratis Sylvarum Łosofnæ, florens Junio: perennis.

Floribus fasciculatis, squammis calycis villosis.

58. *Dianthus fasciculatus*

Caules erecti pedales. Folia mollia, viridia, graminea, duarum linearum lata. Flores aggregati, seu quasi umbellas inter folia sessiles, constituentes. Calyx hirsutus. Squammæ calycinæ lanceolatæ, villosæ, tubum æquant. Petala angusta sive purpurea, maculis albis conspersa, ferrata.

Dianthus Armeria L: communis in omnibus sylvis propè Grodnam, florens Junio: annua.

FLORES SOLITARII.

Corollis crenatis

59. *Dianthus crenatus.*

Caules semipedales procumbentes. Folia viridi-nigricantia. Flores solitarii, squam

mæ calycis binæ lanceolatae. Petala crenata rubra, punctis albis notata.

Dianthus Delthoides L: frequens in pratis propè *Grodnam*, florens Junio perennis.

Floribus paniculatis, corollis multifidis.

60. *Dianthus multifidus.*

Caulis erectus cubitalis, nodosus. Folia graminea, in medio latefcentia: flores paniculati: Squammæ calycinæ breves acuminatæ. Corollæ multifido-capillares, subviolacæ, aut albæ, svavissimi odoris.

Dianthus Superbus. L: passim propè *Grodnam*, in sylvis iuxta *Niemen*, florebat Augusto: perennis.

Caule simplici unifloro.

61. *Dianthus uniflorus.*

Caulis vix palmares, uniflori, simplices. Folia linearia, brevia, angusta, copiosissima; squammæ calycis ovatæ, obtusæ. Petala alba, multifida, ultra medium disci divisa, basi maculâ livida tincta, pilis purpurascentibus aspersa, odoris svavissimi.

Dianthus Arenarius L: communis in campis arenosis propè *Grodnam*, florens Junio: perennis.

CALYCES MONOPHYLLI NUDI.

Foliis nervosis calycibus cylindricis.

62. *Saponaria Nervosa.*

Caulis cubitalis, erectus. Folia ovato-lanceolata, glabra, trinervia. Flores subumbellati. Calyces cylindrici, seu tubulosi. Petala pallide-rubella, bifida; Fructus cylindricus.

Saponaria officinalis L: communis circa *Grodnam*, in humidis locis; florens Julio, Augusto: perennis.

Obs: Varietas floribus albis etiam frequens. Planta amara, magnam quantitatem saponis vegetabilis suppeditans; Sapo decoctum foliorum & radicum nunquam satis laudanda in *Rheumatismo Ictero, Chlorosi, Scabie, Herpetibus.*

Calycibus angulatis.

63. *Saponaria perfoliata.*

Caulis pedalis, erectus, brachiatus. Folia ovata acuminata, sessilia, quasi perfoliata. Flo-

res subumbellati terminantes. Calyces pyramidati, inflati, quinque angulares. Flos parvus. Petala rosea, ferrata. Capsula tetragona.

Saponaria vaccaria L: advenam plantam una vice observavi in arvis circa Hortum Botanicum: an allata cum seminibus frumenti? an elapsa ex horto? Frequens observatur inter segetes circa Varsaviam, floret | Junio: annua.

CALYCES MONOPHYLLI: STAMINA DECEM, STILI TRES.

PETALA BIFIDA, FAUCE NUDA.

Pericarpis coloratis, caule scandente sexpedali

64. *Cucubalus Bacciferus*.

Caulis ramosus, ramis divaricatis, seu ad angulos ferè rectos nascentibus. Folia ovato-lanceolata. Pedunculi uniflori, quasi refracti. Calyx inflatus, campaniformis. Petala distantia, ferrata. Fructus capsula unilocularis, globosa, colorata, mollis.

Cucubalus Bacciferus L. inveni prope Grodnam in sylva *Grandzicze*, florebat Junio: perennis.

Obs: Jam fructum exhibebat initio Augusti, scandit inter arbores ad altitudinem octo pedum. Caulis fistulosus à nodo ad nodum, laceratus ingratum spargit odorem. Calyx fructûs inflatus, campanulatus. Capsula singularis, ante perfectam maturationem succulenta, duplici cortice formata, exterior cortex fuscus, fragilis, niger, facile separabilis; interior præcedenti contiguus, involvit semina plurima reniformia, nigra, glaberrima, placentæ albæ adhærentia.

Calycibus reticulatis.

65. *Cucubalus venosus.*

Caulis cubitalis, brachiatus, nodosus. Folia glauca, glabra, elliptico-lanceolata. Flores terminantes conferti, plurimi nutantes. Calyx subglobosus glaber, venosus, reticulatus venis viridibus, aut purpureis. Petala alba profundissime bifida. Capsula trilocularis rotundo-acuminata. Semina aculeata.

Cucubalus behen. L: communis in pratis propè *Grodnam*, florens Majo Junio: perennis.

Obs: Calycis dentes brevissimi, inter duos pe-

dunculos multifloros unus invenitur uniflorus. Bracteæ marcescentes, nodi inflati. Stili longissimi.

Caule viscoso, foliis hirsutis.

66. *Cucubalus viscosus.*

Caulis pedalis, erectus, simplex, villosus, superne viscosus. Folia radicalia, angusto lanceolata, ferè glabra: caulina amplexicaulia, subundulata, lateribus reflexa, viscosa, villosa. Pedunculi triflori. Flores decumbentes undique nutantes. Calyx cylindricus, decagonus, viscidus. Petala alba, bipartita. Stamina corollâ longiorâ. Stili tres, corollâ longiores. Capsula ovata unilocularis.

Cucubalus Viscosus L: collegi in loco dicto *Łosofna* propè *Grodnam*, florebat fine Junii: biennis.

Obs: Tota planta villosa. Folia caulina ovato-lanceolata: viscositas præsertim notabilis versus extremitatem. Antheræ subvirides. Styli longissimi. Capsula elongata in plurimis specimenibus. Petala rubro-alba.

PETALIS LINEARIBUS.

*Floribus dioicis*67. *Cucubalus dioicus*.

Caulis erectus cubitalis, superius brachiatus, viscidus. Folia radicalia numerosa, petiolata, ovato-lanceolata; caulina lineari-lanceolata. Flores paniculato-verticillati, sexu distincti. Calyx tubulosus, lineatus. Petala linearia indivisa. Capsula trilocularis.

Cucubalus Otides L: sat frequens in pascuis sterilibus propè *Grodnam* iuxta *Niemen* *Poniewuż*: florens Julio: perennis.

*Floribus hermaphroditis.*68. *Cucubalus hermaphroditus*.

Caulis pedalis rubro-vinosus. Folia caulina opposita, lineari-lanceolata, minoribus fasciculatis, axillaribus. Folia radicalia erecta, numerosa, rubescentia, breviora, firma, succulenta. Flores axillares racemosi. Bracteae brevissimæ lineares, setaceæ ad basim cujusque pedunculi. Calyx brevis sub-ventricosus.

Petala quinque linearia, alba, integra, vix à filamentis staminum distinguenda. Stamina decem, plerumque quinque absque anthæris. Germen minimum.

Florebat initio Julij: propè Grodnam, in monticulis arenosis juxta *Niemen*. Habitu similis cucubalo otidi. An simplex varietas *Cucubali otidis*?

Floribus uno versu dispositis.

69. Cucubalus secundus.

Ex una radice fusiformi, contorta, fulva, caules tres erecti, simplices. Folia radicalia plurima, ex longo petiolo, latebentia, lanceolata, juxta longitudinem nervi subplicata. Folia caulina opposita, sessilia, subulata, cauli apressa, nodi rubentes, inflati. Flores uno versu dispositi. Pedunculi multiflori, axillares, pedicelli erecti. Bractææ duæ brevissimæ, ad basim cujusque pedicelli. Calyx cylindricus vix inflatus, albescens, decem striis vix præminentibus angulatus, quinque dentatus dentibus brevibus. Petala quinque unguibus albescens calyce, brevioribus, La-

minis bipartitis, intus albescentibus, extus viridibus, versus stamina revo'utis. Stamina decem, quinque calyce breviora, quinque corollâ longiora. Anthæræ longiorum transversæ, breviorum erectæ. omnes sulcatæ, albescentes. Stili tres longitudine calycis. Stigmata vix distincta, rubro-vinosa.

Videtur Cucubalus tataricus L: frequens in monticulis arenosis iuxta *Niemen* propè Grodnam florebat 15. Junii: perennis.

PETALA BIFIDA FAUCE CORONATA

Floribus secundis cernuis.

70. *Silene nutans.*

Caulis cubitales non valde foliosi, superne viscosi. Folia radicalia plurima, petiolata, ovato-lanceolata, subhirsuta; caulina angustiora. Flores terminantes paniculati, nutantes, laterales, secundi. Calyx tubulosus, viscidus, decem lineis pictus. Petala alba, profundè bifida, laciniis involutis. Capsula trilocularis, cylindrico-inflata. Semina rugosa.

Silene nutans L: communis in sylvis propè Grodnam florens Junio: annua.

Calycibus angulatis, caule dichotomo.

71. *Silene dichotoma.*

Caulis pedalis asper dichotomus. Folia ovato-lanceolata, hirsuta. Flores terminantes sparsi calyx ovatus, decem-angularis, venosus. Petala rubescentia, extus sublutea, cordata. Fructus ovalis quinquevalvis.

Silene noctiflora L: passim in arvis circa *Grodnam* *Łabna*, florens Augusto: annua.

Floribus umbellatis.

72. *Silene umbellata.*

Caulis erecti, pedales, ramosi, glabri superne viscidii. Folia glauca: caulina cordata; omnia glabra. Flores subumbellati. Calyx longissimus, tubulosus, lineatus, rubens, basi gracili. Petala emarginata, ferrata, sruverubentia, auriculata. Fructus Cylindricus, trilocularis.

Silene armena L: Inveni florentem initio Augusti in arvis arenosis duobus miliaribus a loco dicto *Merecz*, propè viam publicam quæ tendit *Vilnam*.

sub. Vilno.

STAMINA DECEM, STILI
QUINQUE.

CALYCES TUBULOSI MEMBRANACEI.

Petalis quadrifidis.

73. *Lychnis laciniata.*

Caulis cubitalis, erectus, superius viscidus. Folia ovato-lanceolata, superiora acutiora. Flores racemosi, pedunculis multifloris. Calyx albus decem alis eminentibus purpureis notatus. Petala rubra quadrifida. Stili quinque. Capsula pisiformis. Semina rugosa.

Lychnis Flos Cuculi L: communis propè *Grodnam* in omnibus pratis, florens Majo, Junio: perennis.

Petalis integris.

74. *Lychnis viscosa.*

Caulis cubitalis, erectus simplex, viscidus. Folia glabra, ovato-longè-lanceolata: flores racemosi, racemo terminali ex verticillis peracto. Calyx rubens, tubulosus, flore longior, breviter quinque dentatus. Petala purpurea subemarginata. Capsula conica quinque locularis. Semina reniformia, stili quinque.

Lychnis Viscaria L: communis in sylvis propè
Grodnam: Florens Junio, Julio: perennis.

Floribus dioicis.

75. *Lychnis dioica*

Caulis bipedales, erecti, nodosi, brachiati. Fo-
 lia ovato lanceolata, mollia hirsuta. Flo-
 res terminantes ramos congesti. Pedunculi
 breves, Calyces turgidi, villosi. Petala alba,
 tenera cordiformia. Stamina sola decem; in
 aliis observantur tantum stili quinque, absque
 staminibus.

Lychnis dioica L: communis in arvis & pratis
 propè *Grodnam*, florens tota æstate: biennis.

Obs: Non rara sunt propè *Grodnam* specimina
 floribus hermaphroditis, inveni etiam flori-
 bus hermaphroditis & masculinis; in his erant
 stamina tantum octo; sæpe inveni specimina
 foeminina, cum duobus tantum stilibus: decima
 Augusti observavi foeminam *Lychnis dioicæ*:
 in omnibus floribus exhibebat sex stylos.

CALYCES TUBULOSI CORIACEI.

Calycibus corollam æquantibus.

76. Agrostemma hirsuta.

Caulis erectus, cubitalis, vix ramosus, hirsutus. Folia linearia tomentosa. Pedunculi uniflori longissimi. Calyx monophyllus, coriaceus, seu durus, lineis eminentibus notatus, segmentis corollam æquantibus. Petala purpurea unguiculata, auriculis acutis bifidis. Stamina decem: stili quinque. Capsula pentagono conica, quinque valvis, unilocularis; semina exasperata.

Agrostemma Gitago L: communis inter segetes, florens Junio: *Grodnensis*: annua.

Obs: In arenosis locis specimina inveniuntur caule filiformi simplicissimo, unifloro, vix palmari. Foliis angustissimis. Calyce corollam superante. Petalis carneis.

STAMINIBUS FILAMENTIS
COALITA.

FRUCTUS CAPSULA ROSTRATA,
PEDUNCULIS UNIFLORIS.

Flore magno.

77. *Geranium grandiflorum.*

Radix crassa, lignosa. Caules cubitales, sub
ramis tumidi. Folia quinque partita, orbi-
culata aut septilobata. Pedunculi longi uniflo-
ri, Flos speciosa magnitudine. Calyx hispi-
dus, foliolis aristatis. Petala ex purpureo-
violacea.

Geranium Sanguineum L: communis propè *Gro-
dnam* in pratis & sylvis florens Junio & Julio:
perennis,

PEDUNCULIS BIFLORIS, FOLIIS CIRCUM
SCRIPTIONE ROTUNDATIS, LOBATIS.

Flore cæruleo.

78. *Geranium cæruleum.*

Caulis cubitalis, nodosus, brachiatus, erectus.
Folia subpeltata, rugosa, multipartita, pin-

nato laciniata. Pedunculi biflori. Flos cæruleus, venis rubentibus. Petala integra.

Geranium pratense L: sat frequens in pratis prope *Grodnam*, florebat Augusto; *Łosofnæ*: perennis.

Flore maximo purpureo.

79. *Geranium purpureum.*

Caulis diffusus subprocumbens. Folia quam in præcedenti obtusiora simpliciora, minùs profundè secta, seu quinqueloba, incisa. Flores pauciores magis sparsi. Pedunculis bifloris, longissimis, declinatis. Petala maxima purpurea, integra. Calyx lineatus glaber.

Geranium palustre L: in pratis iuxta amnem *Łosofnæ*, florens Junio: perennis.

80. *Geranium cæruleo - purpureum.*

Habitus præcedentis, sed foliola latiora minùs profundè secta, semiquinquelobata, lobis acute serratis, semitrilobatis. Petala emarginata ex cæruleo - purpurea, cum venis saturatioribus. Capsulæ subhirsutæ.

Geranium sylvaticum L: communis prope *Grodnam* in sylvis juxta *Niemen*, florens Julio: perennis.

Foliolis Angustissimis

81. *Geranium Angustifolium*.

Caules erecti, pedales nodosi, ramosi. Folia quinquepartito trifida, lobis angustissimis. Petala pulchrè purpurea, vix emarginata, longitudine calycis. Calyx longè aristatus, hirsutus. Capsulæ hirsutæ.

Geranium dissectum L: florentem inveni fine Augusti propè *Grodnam*, in arvis oeconomiae *Labnæ*: annua.

Floribus roseo - cæruleis.

82. *Geranium roseo - cæruleum*,

Caules procumbentes, nodosi, pedales. Folia sub-hirsuta, circumscriptione reniformia profundissime quinquefida, lobis exterioribus bilobis, mediis trifidis, lobulis eorum lateralibus bidentatis, medio tridentato. Pedunculi biflori. Calyces magni pene glabri, aris-

tati Petala magna roseo - cœrulea, emarginata. Capsulæ glabræ.

Geranium columbinum. L: sat frequens in arvis propè *Grodnam*; florens Julio: annua.

Caule viscoso.

83. *Geranium viscosum*,

Caulis decumbens ramosus, debilis, viscosus.

Folia semiquinque loba, lobis tridentatis, & quinquedentatis, circumscriptione reniformia. Pedunculi biflori. Bractææ minimæ. Calyx hirsutus, aristatus Petala purpurea, venosa, integra, longitudine calycis.

Geranium rotundifolium L: frequens in arvis cultis propè *Grodnam*. florens fine Augusti: annua. *Geranium pusillum* Linnæi petalis bifidis, cœruleis. Foliis reniformibus, palmatis linearibus, acutis, quòd etiam frequens est propè *Grodnam* in arvis; non mihi videtur distincta species à *rotundifolio*.

FOLIIS DUPLICATO. PINNATIS.

*Caule erecto*84. *Geranium fætidum*

Caulis cubitalis, ramosus, ramis rubescentibus. Folia sæpe rubra, duplicato-pinnata, lobis primis semibilobis, ultimis longè confluentibus, dentibus inæqualiter lanceolatis. Pedunculi biflori, stipulæ perexiguæ. Calyces pilosi, decem angulati. Petala rosea subrotunda, venis albis picta.

Geranium Robertianum. L: communis propè *Grodnam*, juxta vias in umbra, florens Junio: annua. Foliorum fætor singularis, & proprius: folia semper prorsus inutilia, reperi tanquam vulneraria; herba recens contusa cimices pel-
lit.

*Caule prostrato.*85. *Geranium pentandrum*.

Caulis procumbens, ramosus. Folia duplicato-pinnata, pinnulis acutè incis. Pedunculi axillares multiflori. Calyx subhirsutus. Petala inæqualia, scilicet duo superiora breviora, rosea.

Geranium cicutarium L: ubique propè *Grodnam*
in arvis cultis, florens Majo, Junio: annua.

Obs: Specimina minima inveniuntur vix palma-
maria, foliis vix hirsutis, caule prostrato; a-
lia etiam frequentia circa *Grodnam* caule sub-
erecto pedali. Foliis villosis rostro capsula-
rum longissimo, quæ vix cum *cicutario* Linnæi
sub eodem nomine designari possunt.

P O L Y P E T A L Æ

DIPLOSTEMONES.

SUCCULENTÆ.

STILI DUO.

*Petalis flavis.*86. *Saxifraga lutea*

Cauliculi vix pedales, simplices, sub flore hir-
suti, erecti. Folia alterna lanceolata, ima
latiora, subovata. Calyx expansus, subhirsu-
tus. Petala quinque magna, ovato lanceola-
ta, flava, maculis croceis notata. Germen
superum. Fructus bilocularis ovatus, bicor-
nis, nitens, semina ovata, acuminata, lucida.

Saxifraga hirculus. L: in pratis paludosis circa
Grodnam Lipsk, florebat Majo: perennis.
 Petala ad basim gerunt lacunam oblongam ne-
 ctariferam, seu imam bivalvem, apicibus a-
 cutis.

PETALIS ALBIS.

Radice granulosa.

87. *Saxifraga granulata*.

Radiculis intermixti bulbuli succulenti, seu ra-
 dix granulata. Caulis pedalis parum foliosus,
 brachiatus ramis penè nudis, præter filifor-
 mes bractæas. Folia subhirsuta, succulenta,
 inferiora longe petiolata, reniformia, obtusè
 dentata; caulina palmata. Pedunculi longi,
 viscidii. Calyx subhirsutus, viscidus. Petala
 longa, elliptica, alba, venis viridibus. Fructus
 capsula bilocularis, bicornis.

Saxifraga granulata L: communis propè *Gro-
 dnam* ubique in pascuis florens initio Majis
 perennis. Bulbuli seperati novas plantas pro-
 ducunt. Masticata folia mitia sunt subacida,
 contusa in *phlegmonibus*, & *hemoroidibus* uti-
 le cataplasma largiuntur; vix tangunt herbam
 pecora.

Obs: Frequentia sunt circa Grodnam specimina minora, quorum folia omnia ad paginam inferiorem exhibent densa puncta, crocei coloris, quasi herpetica.

Foliis plurimis trifidis.

88. *Saxifraga trifida.*

Caulis erectus, biuncialis & quadriuncialis, ramosus, viscidus. Folia radicalia petiolata, trilobata; caulina ferè sessilia, alterna, cuneiformia, simplicia aut trifida, aut quinquefida. Pedunculi axillares uniflori, aut biflori. Petala alba elliptica. Capsula bilocularis, bicornis.

Saxifraga tridactylites communis, in arvis propè Grodnam: Florens initio Maii: annua.

STILI QUINQUE

Foliis planis

89. *Sedum complanatum.*

Radici, grumi olivares ad originem ramorum, adnascuntur. Caules pedales erecti. Folia planiuscula, patentia, serrata. Flores corymbosi

terminantes, corymbo folioso denso. Calyx exiguus parum carnosus quinquefidus. Petala quinque albescentia lanceolata. Stamina decem capsulæ quinque purpureæ.

Sedum Telephium L: frequens in monticulis arenosis propè *Grodnam Łoso/næ*: florens Julio: perennis.

FOLIIS CYLINDRICIS.

Herba insipida

90. *Sedum mite*.

Longa radix palmares cauliculos producit, in summa parte ferè trifidos. Folia subovata adnato-sessilia, gibba, erectiuscula, sexfariam imbricata, insipida, seu non acria. Flores duo aut tres in quoque ramo lutei sessiles sat magni; stamina decem.

Sedum sexangulare L: passim propè *Grodnam* in monticulis aridis juxta *Niemen*, florens Junio: perennis.

---

*Herba acri*91. *Sedum acre*.

A præcedenti differt foliis confertissimis seu densius imbricatis & sapore acri urente.

Sedum acre L: communis ubique in pascuis prope *Grodnam* florens Junio: perennis. Succus cum melle mixtus egregie ulcera faniosa ad statum vulneris recentis reducit; intus præscriptus, cum sacharo edulcoratus & dilutus in sufficienti quantitate aquæ, vomitum & purgationem excitat, ad dragmam unam in scorbuto & febre quartana, verè efficax auxilium.

STILIS NUMEROSIS.

*Foliis ciliatis.*92. *Sempervivum ciliatum*.

Ex rosula foliorum primo conniventium inde se expandentium, caulis cubitalis erectus hirtus, squammis hirsutis aspersus, superne ramosus, ramis incurvis, spica ramosa & foliosa. Folia rosulæ ovato-lanceolata, crassa, per oras ciliata, sæpe rubra hinc convexa inde concava. Calyx duodecim aut quatuordecim

fidus segmentis ciliatis, apice purpureis. Petala ad quatuordecim subpurpurea, hirsuta, angusta, sæpe unguibus cohærentia. Stamina ad triginta. Fructus capsulæ ad duodecim & sexdecim in circulum dispositæ, mucronibus extrorsum versis. Flores corymbosi racemis reflexis: cæterum rosulæ radicales alias generant, magnosque cespites faciunt, seu propagines sunt patuli.

Sempervivum tectorum L: florebat fine Julii: copiosè in monticulis aridis Łosofnæ, prope Grodnam. Succus foliorum aqueo-nitrosus, subacris, in *ulceribus ambustis, rhagadibus, hemorrhoidibus*, jure laudatus, cum melle mixtus in *Aphthis* infantum, pretiosum topicum.

Obs: Huc veniunt specimina propaginibus globosis, saturatè rubentibus. Floribus luteis sulphureis. An sint *sempervivum globiferum* Lin? Communia sunt in monticulis arenosis propè Grodnam & Vilnam.

P O L Y P E T A L Æ

DIPLOSTEMONES.

EPICARPIÆ.

---

*GERMINA INFERA.**CALYX DUPLEX.**PETALA QUINQUE.**Fructu hispido.*93. *Agrimonia adhærens.*

Caulis erectus, hirsutus, cubitalis, simplex. Folia hirsuta, pinnata pinnulis alterne minimis, extremo impare petiolato. Flores spicati. Pedunculi remoti uniflori, biflori. Petala quinque lutea. Calyx quinquedentatus, altero lappaceis aculeis plurimis formato-obvalatus Stamina duodecim. Semina duo in fundo calycis.

Agrimonia Eupatoria L: sat frequens in pratis sylvarum propè *Grodnam*, iuxta *Niemen*. Florens Julio: perennis. Primo vere radix leniter & grate aromatica, herba subauftera. Cataplasma ex foliis optimum detergens in ulceribus saniosis, quorum margines sunt molles & flaccidi: decoctum foliorum & radicis non contemnendum in *Diarrhæis diuturnis*, & *febribus intermittentibus*. Boves & equi hanc herbam respuunt.

 PETALA QUATUOR.

GERMEN CYLINDRICUM

*Seminibus nudis, flore luteo.*94. *Oenothera graveolens.*

Caulis quatuor pedalis, erectus, angulosus, ramosus, hirsutus; folia ovato-lanceolata, plana denticulata: flores sessiles, axillares, laterales: calyx quadrifidus: petala quatuor lutea, emarginata, germen inferum. Stamina octo: stili unus: fructus capsula teres, sulcata semina angulosa, nuda, seu non papposa.

Oenothera biennis. L: Grodnensis communis ubique, florens Julio: biennis. Flores spargunt odorem penetrantem.

Obs: Passim inveniuntur in arenosis locis specimina caule vix semipedali, partibus omnibus minoribus.

Seminibus papposis.

EPILOBIA L:

Calyx unifolius, quadrifidus: petala quatuor reflexa: Stamina octo calyci inserta: stili stygmate crasso, in junioribus integro,

in adultis quadrifido : fructûs capsula longa quadrilocularis, quadrivalvis: femina plurima; nuda in Oenothera, pappo coronata in Epilobiis, folia simplicia, flores speciosi.

Foliis hirsutis.

95. *Epilobium hirsutum* L:

Caulis ramosus, subhirsutus, tripedalis, & sex pedalis: folia semi amplexicaulia, decurrentia elliptica lanceolata, argutè serrata, hirsuta, flores terminantes sub-umbellati, calyx lanceolatus, per ætatem reflexus: petala magna, cordiformia, purpurea: filiquæ hirsutulæ, biunciales.

Grodnenfis communis in pratis humidis sylvarum, florens Julio: perennis.

96 *Epilobium hirsutum parvo flore* L:

Habitus præcedentis, sed omnia minora; flos dilutè carneus. Folia opposita lanceolata, serrata, sessilia, villosa.

Grodnenfis communis in pratis humidis *Łosofnae*: perennis.

Floribus roseis venosis.

97. *Epilobium roseum.*

Caulis quadriuncialis, glaber: superius villosus. Folia inferiora opposita, superiora alternata, ovato lanceolata, petiolata, serrata, glabra. Flores parvi. Petala rosea albicantia, venis saturatioribus picta. Stigma clavatum indivisum. Germen album, villosum.

Epilobium roseum SCHREBER! Inveni florentem Augusto: in pascuis humidis juxta amnem Łosofna prope Grodnam. Perennis.

Foliis glabris.

98. *Epilobium glabrum.*

Caulis bipedalis, villosus: folia ovato lanceolata, glabra, dentata, nervosa; inferiora opposita, superiora alternata: filiquæ subhirsutæ: petala profundè cordiformia, carnei coloris.

Epilobium montanum L: *Grodzensis*, communis in sylvis Łosofnae, Grandzicze; florens Julio: perennis.

*Caule quadrilaterali.*99. *Epilobium tetragonum* L:

Caulis pedalis obtusè tetragonus, ramosus; folia elliptica, lanceolata, dentata & integra: inferiora opposita, superiora alterna; flos exiguus: filiquæ tomentosæ.

Grodnenfis in pratis aquosis sylvarum circa *Lambnam*, & alibi.

*Floribus purpurascantibus.*100. *Epilobium purpurascens*

Caulis semipedalis, teres, glaber, ramosissimus, Folia opposita & alterna, lanceolata, glabra, serrata, basi decurrentia parva. Flores alterni parvi: petala purpurascantia. Germen villosum, pilis brevissimis. Siliqua longissima acutè angulata, ferè glabra.

Epilobium obscurum Schreberi frequens propè *Grodnam* juxta ripas stagni dicti *Jezioru*. Florebat Julio: perennis.

*Foliis angustis.*101. *Epilobium tomentosum*.

Caulis cubitalis, vix ramosus, erectus: folia

opposita lanceolata, angusta, integerrima; filiquæ tomentosæ.

Epilobium palustre L: in pratis aquosis circa stagnum *Jeziory* & alibi florens Julio: perennis.

Corolla irregulari.

102. *Epilobium difforme.*

Caulis erectus, firmus, parum ramosus, folia glabra, subtus incana sparsa transversim nervosa, integra, undulata, eliptico-lanceolata: flores quasi spicati; calyx lætè purpureus: petala purpurea, vix emarginata; superiora insigni hiatu ab inferioribus remota. Stamina nuntantia. Stilus deorsum curvus.

Epilobium Angustifolium L: Lithvanica in sylva *Bobrowsczyznæ*, florens Augusto: perennis,

Obs: Frequens est etiam varietas circa *Grodnam*, flore etiam difformi, sed foliis angustioribus linearibus subtus reticulatis. Calyce purpureo nigrescente, flore purpureo & albo. Cæterum *Epilobiorum* medulla & stolones esculenti, bonum pabulum suppeditant pecoribus. Pappus seminum cum gossypio mixtus texi potest, & facillimè paratur pro tibialibus.

DIPLOSTEMONES

PETALORUM NUMERUS IN EADEM PLAN-
TA DIVERSUS.*Scapis succulentis. squammosis.*103. *Monotropa flagrans.*

Radix parasita fagi, aut abietis radicum, succulenta. squammosa. Caulis simplex, flavesens, foliis nudus, squammis ovatis aspersus: flores terminantes spicati, spica florens cernua, curvata, frutescens, erecta, elongata: flores lutei flavescentes, cylindrici, vix aperti: foliola calycis quatuor petaloidea, petalis breviora, basi excavata, mellifera: petala quatuor: stamina octo duorum ordinum: stili unus, stygmate crasso excavato; fructus capsula ovata, sulcata, quatuor loculis & quatuor valvis: semina minima: in flore supremo petala, & foliola calycis quinque, stamina decem.

Monotropa hypopitis L: *Grodniensis* ubique in sylvis, florens Junio, Julio: perennis. Odor primulae veris penetrans. Planta jam florens vix palmaris, postea elongatur ad altitudinem unius pedis. Filamenta staminum villosa, an-

theræ griseæ, magnam quantitatem pollinis ejaculant. Germen magnum. Petala inæqualia; passim inveni specimina petalis albescentibus; vix vere distinguuntur foliola calycis, a petalis; unde plurimi auctores numerant octo petala in floribus lateralibus, & decem in terminali: ex una radicæ plerumque duo tres & aliquando quatuor caules, seu scapi oriuntur. Squammæ in juniore planta luteæ, in adulta albescentes, in desiccata fulvæ, sed semper pellucidæ; jam flores adsunt in scapo, vix triunciali.

DIPLOSTEMONES.

BACCIFERÆ

Foliis terminantibus verticillatis.

104. Paris quadrifolia.

Radix tuberosa, crassa; caulis unicus, simplex, erectus, palmaris & pedalis: folia terminantia caulem infra nodum quatuor, ovato lanceolata, quasi verticillum formantia: pedunculus uniflorus ex centro verticilli: calycis folia quatuor angusta. corollâ longiora; pe-

tala quatuor viridipallentia, angusta, linearia, longa, patula: stamina octo: stili tres: fructus bacca mollis, nigra, quatuor sulcis distincta, quadrilocularis; semina plurima.

Paris quadrifolia L: Grodnensis sylvatica communis, florens Majo: perennis, Odor & sapor aliquid virulenti habent, & narcotici: extus applicata in inflammationibus utilis: certe enecat galinas: sat parca dosi baccæ deglutitæ anxietates excitant.

Obs: Folia nervosa nervis anastomosi unitis. Pedunculus foliis paulo brevior, foliola calycis lanceolata, inversa. Petala viridialbescentia, etiam inversa. Anthæræ in medio filamentis enatæ albescentes, quatuor linearum longæ. Germen magnum nigro violaceum, angulis obtusis octo exaratum, stili violacei folia: inæqualia, passim quinque & sex sepæ constituunt in verticillum. Caulis basi cærulescit: folia fricata inter digitos spargunt odorem sambuco analogum: masticata excitant saporem proprium non mihi ingratum.

DIPLOSTEMONES
CAPSULA QUINQUELOCULARIS.
COROLLA DIFFORMI
STAMINIBUS CORNICULATIS.

Scapo unifloro.

105. *Pyrola uniflora.*

Folia radicalia, petiolata; subrotunda serrata, teneriora Scapus quadriuncialis uniflorus. Flos nutans sequentibus major. Calyx albus, magnus, segmentis subrotundis. Petala lactea, ovato lanceolata, lineata. Stamina reclinata. Stygma maximum quinquefidum.

Pyrola uniflora L: rara propè Grodnam. Una vice inveni florentem Junio in sylva Bobrowszczynna. Perennis. Flores spargunt odorem Convalariæ Majalis.

SCAPO MULTIFLORO
Foliis rotundatis majoribus.

106. *Pyrola major.*

Caulis aphyllus nec ramosus, multiflorus; racemo denso. Folia radicalia petiolata, sub-

---

rotunda, glabra. Calices semiquinquefidi. Dentes ovato-lanceolati. Petala alba lactea ovata. Stamina recurvata, stylus brevis rectus stygmate quinque-partito.

Pyrola rotundifolia L: in omnibus sylvis communis propè *Grodnam*. Florens Junio, Julio: perennis.

Foliis rotundatis minoribus,

107. *Pyrola minor*.

Folia ac habitus præcedentis, sed minor racemus longior, & laxior. Stylus incurvatus. Stygma minus. Stamina sursum reflexa seu ascendentia.

Pyrola minor L: rarius propè *Grodnam* invenirentem fine Junii in sylva juxta *Nemenum*.

Caule lignoso.

108. *Pyrola frutescens*.

Caulis palmaris, lignosus, ramosus. Folia conferta ad summitatem ramorum, dura, glabra, splendentia, nigro viridia, obversè lanceolata, seu cuneiformia, dentato-ferrata:

ex centro foliorum pedunculus multiflorus. Flores subumbellati. Calyx quinquefidus coloratus. Petala quinque rubra. Antheræ roseæ. Stigma magnum. Stilus brevis. Germen crassum coloratum.

Pyrola umbellata L: sat frequens propè *Grodnam* in sylvis *Łosofnæ* & alibi, florens fine Julii. perennis.

Floribus uno latere versis.

109. *Pyrola secunda.*

Radix lignosa, tenuis, alba. Caules plurimi ex una radice quadriunciales. Folia supraradicem in caule crenulata, serrata, subundulata, ovato-lanceolata, subtus læte viridia, supra nigrescentia, splendentia. Flores racemosi uno latere versi, seu secundi. Calyx minimus albescens. Petala alba concava conniventia. Antheræ albæ. Stamina petalis longiora. Stylus rectus longior corollâ & staminibus. Stigma crassum undulatum. Bractææ minimæ lanceolatæ, floribus oppositæ.

Pyrola secunda L: florebat fine Junii propè *Grodnam* in sylva *Grandxicze*: perennis.

A R B O R E S.
COROLLA DIFFORMI
TRICOLOBÆ.

Floribus racemosis.

110. *Æsculus Castanea.*

Arbor excelsa. Folia digitata, septena, foliolis ovato lanceolatis, ferratis; medio maximo, lateralibus minoribus. Flores racemosi, racemo erecto, amplo, palmari. Calyx exiguus, quinquedentatus. Petala quinque inæqualia, villosa; alia alba, alia rosea. Stamina septem, filamentis longis; Stylus unus stygmate crasso. Fructus capsula hispida trilocularis, trivalvis. In quoque loculo semina duo magna, farinosa, glabra, castanea.

Æsculus Hyppocastanum L: arbor exotica nunc cicurata in tota Europa jam excelsas inveni in horto Dominicanorum *Grodna* & alibi. Floruit initio Junii: Folia hujus arboris non tam defædantur ab erucis in Lithvania sicut in Gallia: castaneæ coctæ farinam pro ovibus nutritivam copiosè largiuntur, ex iisdem facili

enchèrifi gluten saponaceum obtinetur, utile pro mundatione linteorum: cortex amarus valet pro debellandis febribus intermittentibus.

COROLLA UNIFORMI.

DICOLOBÆ

Foliis trilobatis.

III. Acer Trilobus.

Frutex excelsus, cortice rugoso, fisso scabro. Folia opposita longè petiolata, lobata, lobis tribus, lateralibus semibifidis, medio semitridido: in summis ramis racemus florum ex longis pedunculis compositus. Calyces quinquefidi. Petala quinque. Stamina octo. Pistillus unus. Fructûs capsula bilocularis, alis terminata. Semina duo.

Acer campestre L: in sylvis circa *Grodnam*, observatus in sylva *Bobrowszczyna*; florebat Majo.

Foliis quinquelobatis.

III 2. Acer Quinquelobus.

Arbor excelsa. Folia quinqueloba inæquali-

ter ferrata, lobis lateralibus minimis, medio maximo : flores racemosi exigui, racemis pendulis : in isto sicut in præcedenti germen abortit.

Acer pseudo-platanus L: inveni iuxta vias circa *Grodnam*; an sit spontanea in sylvis ignoro. Florebat Majo. Vernali tempore cortex vulneratus, fundit celeri cursu magnam quantitatem aquæ, quæ evaporatione succum derelinquit sacharatum.

COROLLA UNIFORMI.
CAPSULA QUINQUELOCULARIS.
FRUTEX.

Foliis ferrugineis

113. *Ledum Graveolens.*

Frutex caule cubitali, ramoso, & ramis teretibus glabris. Folia alterna, perennia, petiolata lanceolata, longitudinaliter revoluta, subtus hirsuta pilis intricatis, ferrugineis. Flores corymbosi. Calyx parvus quinquefidus. Petala quinque patentia, ovata concava, alba.

Stamina decem. Stilus unus, Fructûs capsula subrotunda, quinque locularis, cernua, basi quinquefariam dehiscens.

Ledum palustre L. inveni circa *Grodnam* in paludosis locis sylvæ *Bobrowszczyna*. Florebat fine Maji: Folia foetida, nauseosa, amara. Florum odor gravis, & penetrans etiam ad magnam distantiam, certe cephalalgiam prompte excitans. Decoctum arcet Boum, & suum pediculos illitum, ram; pellunt cimices: oleum per descensum cum cortice betulæ, corio Russico odorem conciliat; loco humuli in cerevisia conficienda producit horrendas *cephalleas*, tinea & scabies lavacro tollitur, tussis ferina involucro mitigatur: hæc omnia auctoritate Linnæi.

Obs: Rami flexibiles ferè nudi, nam folia & flores evolvuntur, versus extremitatem. Anthæræ albæ. Calyx minimus. Pedunculi nutantes. Germen turbinatum, glutinosum, viride.

FASCICULUS SECUNDUS

POLYPETALÆ MULTI - STAMINEÆ.

VASCULIFERA

114. *Tilia*:

ARBOR ex procerrimis. Folia cordato-lanceolata, serrata, nervis subtus villosis, cum fulvis, ad nervorum divisiones, glandulis. Pedunculi cum stipulis ligulatis, nervosis, multiflori; calyx quinque partitus. Corolla quinquepetala. Stamina circiter triginta. Fructus bacca sicca globosa, quinquelocularis, quinquevalvis, basi dehiscens.

Tilia Europæa L: communis in sylvis Lithvaniæ propè *Grudnam* iuxta *Niemen* florens Julio: Arbor post ducentos annos jam decrepita, lignum album leve pro scriniis tabulis & operibus tornatorum utilissimum. Cortex telas rudes, vincula, & funes suppeditare potest. in Lithuania omnes rustici calceos ex ligulis

corticis sibi parant, trabes etiam levissimos complanato eodem peragunt. Flores svaveolentes, apibus eximium mel suppeditant: unde vinum polonicum *Lipiec* dictum optimum, in districtibus, quorum sylvæ maximam quantitatem offerunt. Infusio florum in *cephalalgia* jure laudata: fructus contra diffenteriam sub fine morbi, lene pretiosum adstringens.

Foliis perforatis.

115. *Hypericum perforatum*.

Caulis teres. alatus, ramosissimus. Folia ovata, perforata, seu perlucide punctata, in circumferentia punctis nigris aspersa, summi-rami nigris glandulis ornati. Flores terminantes, subumbellati. Calyx non maculatus. Petala flava, punctis nigris marginibus aspersa. Stili tres.

Hypericum perforatum L: ubique propè *Gro-dnam* in agris, florens initio Julii: perennis. Flores oleum essentiale, copiosum flagrantissimum rubrum, largiuntur; infusio florum cum vino, certis observationibus probata in ulce-

ribus internis & externis, in non nullis *Diarrhæis*, in levitate intestinorum post *Dysenteriam*, in *hypochondriasi* quotiescunque adest *sabura* in primis viis. Flores inficiunt oleum, & spiritum carmesino colore; herba cum lana in alumine macerata, illam satis pulchro flavo colore tingit. Flores fricati tingunt digitos colore cæruleo: cæterum species diversa quoad habitum juxta varias ætates; primo anno caules simplices & folia minora producit.

Caule quadrato.

116. *Hypericum quadrangulum*.

Caulis quadrangularis. Folia majora ovata, obscurius, quam præcedens, perforata; per o-
ram nigris punctis aspersa, Flores minores
Petala ochrea raro punctata.

Hypericum quadrangulum L: rarior præcedenti,
passim in pratis sylvarum propè *Grodnam*,
florens Julio: perennis.

Caule prostrato.

117. *Hypericum humifusum*!

Caulis ramosus, prostratus, teres, palmaris.
Folia ovata obscure perforata, glabra, per

oram punctis nigris aspersa. Flores axillares. Calyx, stamina, stili, & petala nigris punctis aspersa.

Hypericum humifusum L: communis in omnibus arvis arenosis prope *Grodnam*, florens Julio, Augusto: annua.

Obs: Ex radice fusca, ramosa, plurimi caules prostrati, inæquales. Pedunculi longitudine foliorum, rara puncta nigra in foliolis calycis. Anthæræ parvæ, luteæ, transversim positæ. Stili tres inversi. Germen magnum.

Foliis perfoliatis.

118. *Hypericum amplexicaule.*

Canles erecti, teretes, in summitate ramosi. Folia cordata amplexicaulia, glabra, glauca, perforata non punctata. Flores in panniculas spicatas pene nudas, rariores, divisi. Calycis foliola serrato glandulosa; petala aurantii coloris, ad apicem punctata.

Hypericum pulchrum L: rara circa *Grodnam* inveni florentem fine Julii: in sylva Prædii *Brigitta* um dicti *Kochanovo*.

---

*Calycibus globuligeris*119. *Hypericum glandulosum*.

Caulis erectus, teres, cubitalis. Folia per o-
ram punctata, ovata, magna relative ad a-
lias species. Flores pauciores in spicam bre-
vem dispositi; foliola calycis lanceolata, fer-
rato glandulosa. Petala versus apicem pun-
ctata.

Hypericum montanum. L: non rara circa *Gro-
dnam* in sylvis iuxta *Niemen*, florens initio
Augusti: perennis.

Obs: Huc reduco specimen, caule, bi-
pedali, rubescente, simplicissimo, rotundo.
Foliis oppositis, subrotundis, subtus albescen-
tibus, nervosis, punctis nigris ad margines
notatis. Calycis foliola obtusa, non ciliata.
Petala brevia, extus pulchre punctis nigris
picta. Stili tres. Flos unicus, terminans cau-
lem, foliis floralibus circumvallatus. Flore-
bat 17. Augusti, propè *Grodnam*, in aquo-
sis *Łosofnaë*. Videtur *Caryophyllus palustris*,
foliis subrotundis, incanis, floribus aureis,
MENTZ, pug. t. 7. f. 3. unde affinis *Hyperico*

elodi, sed in nostro, certè caulis non repit.

Foliis hirsutis.

120. *Hypericum hirsutum.*

Habitus præcedentis, sed caulis hirsutus, magis ramosus. Folia ovata, mollia, villosa, perforata non punctata, spicæ florum longiores, plurimæ, calycis foliola lanceolata, ferrata, glandulosa.

Hypericum hirsutum L: passim propè Grodnam inveni florentem fine Junii, in oeconomia Labna.

STAMINIBUS AD DUODECIM.
STILIS TRIBUS, PETALA PELTATA,
GERMEN TRICOCCUM.

PETALIS INTEGRIS.

Foliis lanceolatis.

121. *Tithymalus fruticosus.*

Radix crassissima. Caulis crassius sexpedalis. Folia circum ferrata, lanceolata obtusa, ex omnibus alis rami foliosi, & floriferi, ramis umbellam superantibus. Umbella multiflora

---

subtrifida, bifida, involucellis ovatis. Petala flava, obtusa, integra, quatuor aut quinque. Fructus t. tus verrucis exasperatus.

Euphorbia palustris L: passim in pratis uliginosis, propè *Grodnam*, in sylva *Bobrowiczyn* & juxta *Niemen*, florens Julio: perennis.]

Obs: Vicina est species, caule sublignoso, bipedali, inferius rubescente. Radice longa, lignosa. Foliis caulinis alternis, lanceolatis, integerrimis; ramorum folia sunt linearia. Pedunculi generales, nascuntur ex axillis omnium foliorum caulinorum; in extremitate caulis octo pedunculi generales, verticillum formant. involucria & involuella cordato-acuminata, ex his duo pedicelli steriles oriuntur. Collegi octava Augusti, in arvis prope *Grodnam*.

Foliis cuneiformibus serratis.

122. *Tithymalus ferratus*.

Caulis erectus, brachiatus, semipedalis. Folia cuneiformia, serrata, alterna. Flores omnes hermaphroditi, tetrapetali, petalis integris. Umbella universalis quinquefida, pentaphylla:

partiales bis trifidæ; triphyllæ, deinde dichotomæ, diphyllæ: Involucellis ovatis.

Euphorbia helioscopia L: communis in agris cultis propè *Grodnam*; annua Juxta Linnæum succus corrosivus, exulcerans instar cantharidum; verrucas, clavos odontalgiam tollit; editur ab ovibus, sed facit *diarrhæam*, non vero in bobus, & carnem odore ingrato afficit: juxta *Hallerum*. sapor lactis subsalsus non acris; tingit cartham cyaneam.

Obs: Sæpe inveni specimina, vix triuncialia perfecta, colorata, rubescentia: in his radii umbellæ brevissimi, lente stamina evolvuntur, numeravi variis temporibus, a sex ad duodecim. Umbellæ radii non sunt constantes, verè flores omnes fertiles, hermaphroditi.

PETALIS BICORNIBUS.

Foliis obovatis.

123. *Tithymalus rotundifolius.*

Caulis ramosus, decumbens, pedalis. Folia integerrima, obovata, petiolata. Umbella trifida, dichotoma, involucellis involucrisque

ovatis. Flores omnes hermaphroditi. Petala bicornia. Fructus glaber, seu margine scaber.

Euphorbia pep/us L: rarior circa *Grodnam* observavi tantum in cultis propè *Biatystok*; floret Julio: annua. Succus acerrimus, exulcerans, verè verrucas corrodit; instillata guttula in dente carioso dolente, cito corrosione nervi cessat dolor, primo momento atrocior redditus.

Foliis setaceis.

124. *Tithymalus Angustifolius.*

Caulis pedales, foliosi. Folia linearia subtus carinata. Umbella multifida, dichotoma. Involucella, seu bracteæ, sub flore cordiformia, numerosa ad decem. Petala lunata cornubus brevibus: stamina pauca ad decem: Capsula levis.

Euphorbia cyparitias L: nunquam observavi in Lithvania, frequentem inveni in arvis propè *Varsaviam*: floret initio Junii: perennis.

Obs, Sume folia *Euphorbiarum* nostratium, sicca in fornace, pulverisa, ferva in loco sicco per

integrum annum, misce cum succo Glycirhizæ, habebis simili dosi catharticum, prorsus simile Jalapo, & præstantissimum medicamentum contra febres intermittentes, herpes, scabiem, ophtalmias serosas, cephalæas, Rheumatismos frigidos.

PETALIS FIMBRIATIS.

Foliis lanceolatis.

125. Reseda undulata.

Caulis bipedalis. Folia plurima ad terram in orbem sparsa, lanceolata, integra basi utrinque uni-dentata longa juniora, undulata, denticulata Flores spicati, spica aphylla prælonga, Calyx quadrifidus, laciniis duabus superioribus latioribus. Petala quatuor laciniata. Stamina ad viginti. Stili tres. Fructus capsula ore dehiscens, rugosa, triquetra, femitrilocularis.

Reseda luteola L: nunquam inveni circa *Grodnam* observavi circa *Varsaviam* & in districtu *Brzesiensi* Florens Julio; annua. Inter pecora, solæ oves interdum folia carpunt, inflexo cacumine etiam noctu solem sequitur, ad seri-

---

cum tingendum adhibetur, & omnes colores inter album & luteum suppeditat, quando bullit, ingratum & nauseosum odorem spargit.

RHOEADÆ
STAMINA PLURIMA
PETALA QUATUOR.
SILICUA

Pedunculis umbellatis.

126. *Chelidonium luteum.*

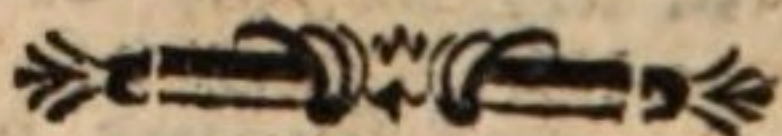
Caulis ramosus, cubitalis. Folia semipinnata; foliolis lobatis, lobis obtusis, ferratis. Pedunculi compositi, axillares. Flores subumbellati. Calyx bifolius. Petala quatuor, lutea. Stamina ad triginta, Fructus siliqua tenuis, unilocularis. Semina plurima.

Chelidonium majus L: frequens propè *Grodnam* inter rudera urbis florens Majo & Junio: perennis. Rupta folia stillant humorem flavum, amarum, acrem, ingratum, & proprium spargentem odorem, qui sæpius cum utili effectu in ulceribus saniosis a nobis fuit præscri-

ptus; pulvis foliorum in *chlorosi*, *ictero chro-
nico*, aliisque obstructionibus utile, & pretio-
sum offert practicis auxilium; sed nunquam
succum recentem intus svaderem; vidi etenim
post similem administrationem anxietates, &
cardialgias atroces exortas.

Obs: Caulis fistulosus, aquosus Vasa quæ con-
tinent succum luteum, pauca, lente cristalli-
na, facillime distinguenda. Succus iste, super
cutem maculas difficile emendabiles derelin-
quit. Pagina inferior foliorum albescens ca-
lyx ante evolutionem petalorum monophyl-
lus, viridi-lutescens. Petala ovata. Stamina
longitudine petalorum, sæpe inveni quinquaginta. Filamenta lutea. Pedunculi valde elon-
gantur, post casum corollæ Petioli & caulis
pilis albis, longis, intricatis, onusti Calyx ra-
ris pilis hirsutus. Bractææ sicut involucrium
ad summitatem pedunculi generalis. Radix
sublignosa, nigrescens; mitior est succus lu-
teus ante evolutionem floris.

CAPSULA UNILOCLARIS CORONATA.*Foliis glaucis amplexicaulibus.*127. *Papaver glabrum.*

Caulis brachiatus, cubitalis. Folia glauca, glabra, amplexicaulia, lata, incisa. Calyx bifolius, caducus. Flos magnus ante expansionem nutans, diversi coloris. Petala quatuor, macula ad ungues notata; capsula sphærica levis magna, operculo reflexo, sub quo foramina decem.

Papaver somniferum L: magna copia colitur in Lithvania, unde sæpe spontaneum invenitur, humor lacteus copiosus incisione & contusione ex foliis, & capsulis nondum maturis, obtinetur, qui leni evaporatione *opium* optimum nobis concessit, sed debilius, vix enim quadruplici dosi somnum conciliat. Lithvani nostri stupendam quantitatem seminum papaveris hujus comedunt. Flores, capsulæ & succus omnes indicationes rite adimplent quotiescunque in morbis acutis & chronicis lenimen dolorum tranquillæque noctes, medici ægrotantibus suis desiderant; cæterum papa-

vet magnam quantitatem ceræ apibus largitur.

Fructu elongato glabro

128. *Papaver atro - purpureum.*

Caulis erectus, hirsutus. Folia pinnatifida hirsuta, pinnis acutè dentatis, & profunde lobatis. Pedunculi longi uniflori. Calyx hirsutus. Petala miniata macula in unguibus atro - purpurea. Fructus tenuior & oblongior quàm in præcedente, etiam glaber; operculo minus ferrato planiore.

Papaver Rhœas L; rara propè *Grodnam* inter segetes. Florens Julio: annua. Planta late-scens nauseosa, amara; succus inspissatus narcoticus; infusio florum anodina in catharis & pleuritide, sicut in dysenteria, torminibus ventris, sæpe utilis evadit.

Fructu ovato lævi.

129. *Papaver breviflorum.*

Caulis quadripedalis, pilis rigidis inferne patulis, superne ad caulem appressis, hirsutus.

Folia hispida pinnata, pinnis lobatis, lobis acute incis. Calyx totus hirsutus. Petala minora quàm in Rhæade, minus rubra, macula unguium obscuriori. Capsula ovata, glabra, lineis percursa, elongata.

Papaver dubium L: sat frequens propè *Grodnam* inter segetes, florens fine Junii: annua. Istius etiam succus amarus, nauseosus; igitur succedaneus Rhæadis rarioris.

Obs: Ex una radice, caules decem, multiflori. Folia fere glabra, nervis tantum hirsutis in una pagina, rari tamen pili observantur. Filamenta nigra; anthæræ sublutescentes. In variis floribus unius individui, inveni stygmata septem, octo & novem. Non rara est etiam circa *Grodnam* varietas flore albo.

Fructu hispido

130. *Papaver clavatum*.

Caulis cubitalis, hirsutus pilis inferne, patulis superne & in pedunculis magnis, albis, ad caulem appressis. Folia hispida pinnata, pinnis lobatis, lobis acutè incis, den-

tibus aristatis. Calyx raris pilis aspersus. Petala pallide miniata, unguibus nigris; capsulæ clavatæ, seu oblongæ, ovatæ, costis percurfæ, hispidaæ.

Papaver argemone L: communis in arvis propè *Grodnam*, florens Junio: annua. Succus etiam amarus, nauseosus.

Obs: Folia caulina tripartita, pinnatifida, subsessilia. Caulis ramosus. Capsulæ sulcatæ, angulosæ. Color petalorum non est constans; inveni specimina crocei coloris.

PETALA NUMEROSA.

Calyce pentaphyllo.

131. *Nymphæa lutea.*

Radix flavescens, profundè in lutum demersa, maxima, longissimos pedunculos, & petiolos usque ad superficiem aquæ producens. Folia natantia plana, coriacea, ex sagittatis rotunda. Calyx ex quinque foliis crassis, intus coloratis. Petala calyce multo minora, sulcata, crenata, quatuordecim ad viginti. lutea. Fructus capsula ovato-conica, disco striato coronata.

Nymphaea lutea L: communis propè *Grodnam*,
in omnibus aquis stagnantibus aut lente flu-
entibus Lososnæ & alibi: florens Majo Ju-
nio: perennis.

Obs: In pedunculo crassitudine digiti minimi te-
xtu tenui celluloso, fibras distinctas, nudo o-
culo exhibet, vesiculæ istæ semper sunt aqua
plenæ. Foliola calycis extus præsertim basi vi-
ridia, ad margines lutea, sed illorum tota lami-
na interna lutea; plerumque duodecim petala
invenio, obversè ovata, spatulata, nervo
eminente, ad medium paginæ superioris. Sta-
mina ultra centum, juxta tres ordines dispo-
sita, quorum duo extus inversi super petala.
Anthæræ ad latera filamentorum planorum,
luteorum. Germen magnum, policare, figu-
ram cucurbitæ exhibens. Stygma planum,
sulcatum, inde stellatum. Flos suavissimi o-
doris.

Calyce quadrifolio

132. *Nymphaea Alba.*

Habitus præcedentis, sed flos major albus. Ca-
lyx quadrifolius, petalis brevior. Fructus
sphaericus,

Nymphaea alba L: in aquis, etiam communis
propè *Grodnam*, florens Julio; perennis. | U.
triusque radix subamara, subacris, sed recens:
nam desiccata mere farinosa, fatua.

TRIPETALÆ

DIOICAE.

MONOICAE

Foliis sagittatis.

133. *Sagittaria monoeca.*

Caulis erectus, panniculatus. Folia nulla in
caule, radicalia petiolata. juniora graminea,
simplicia, adultiora sagittata; bracteæ sub
pedunculis ovato-lanceolatae, purpureæ; calyx
trifolius. Petala tria; stamina plurima; germina
nulla. In maribus superioribus, feminæi flo-
res, in imis verticillis exhibent germina pluri-
ma, absque staminibus: fructus rotundus ex
numerofissimis capsulis monospermis.

Sagittaria Sagittifolia L: communis in aquis,
Grodnensis; florens Junio: perennis.

Obs: Petala magna, unguibus purpureo-viola-
ceis, laminis albis. Stamina innumera, capi-

tulum formantia; filamentis brevissimis; an-
thæris purpureo violaceis. Flores verticilla-
ti: Verticilli ex tribus pedunculis in uno spe-
cimine: in floribus imi verticilli, qui exhi-
bet communiter flores foemininos, enucleavi
petala nondum evoluta. inveni constanter, sta-
mina sicut in verticillis superioribus, unde
crederem plantam istam, per accidens evade-
re monoicam, scilicet debilia filamenta, pa-
rum numerosa, cito marcescere, post evoluti-
onem floris. Huc venit varietas etiam sat fre-
quens, propè *Grodnam*, seu Gramen Bulbo-
sum aquaticum. C. B. prod: p. 4. Radices plu-
rimæ filamentosæ; ex his nascitur pedunculus
semipedalis, vagina foliosa biunciali ornatus,
supra vaginam profert pedunculus corpus so-
lidum, bulbosum, oblongum, maculis pluri-
mis luteis, oblongis tinctum, in fundo viri-
di, intus succulentum humorem lacteum, sat
copiosum post expressionem exhibens: longi-
tudine unius, pollicis, crassitudine quinque li-
nearum. Ex radice nascuntur plurima folia
graminea, aquosa, semipedalia, integerrima:
plurima talia specimina, variis temporibus

examinavi, sed nullum florens potui invenire.
Vigebat specimen descriptum fine Maij, in
aquis rivi *Horodnicæ*.

STAMINA PLURIMA.

FRUCTUS BACCA.

Foliis ciliato-aculeatis.

134. *Stratioites ensiformis.*

Ex nodo carnosio, succulento, magnitudine
nucis, tot nascuntur radices, quot folia
Radices funiculiformes in lutum penetran-
tes. bipedales, simplices, albæ. Folia longè
lanceolata, ensiformia triangularia, ciliato
aculeata, inter folia scapus foliis brevior.
Spatha bifolia, concava, tres flores pedun-
culatos complectens. Calyx triphyllus colo-
ratus. Petala tria albo-carnea, obcordata,
calyce duplo majora. Stamina numerosa ad
viginti, filamentis brevissimis, anthæris sim-
plicibus, luteis, Germen inferum. Stili sex
bipartiti. Fructus bacca sex-ocularis, utrin-
que attenuata.

Stratioites Aloides. L: communis propè *Gro-*

dnam in aquosis *Lofo/næ*, & alibi; florebat Julio: perennis. Radiculæ & folia tali modo investiunt tuberem radice, ut vix appareat a radice ad medium folii; dentes minimi distantes cartillaginei, pungentes; antiqua folia fragilia, nova involventia scapum, mollia le- tius viridia; rigorosè calyx est monophyllus, trifidus in meis plereque specimina inveni her- maphrodita, in paucis observavi flores tan- tum foemineos, sed in istis erant filamenta bre- vissima staminum, circa germen: affinitate naturali cum palmis, plantis exoticis, hæc spe- cies amandanda. Fœni messoribus nudis pedi- bus aquam inrantibus, aculeis infesta; vermes copiosissimos sustentat & alit.

Foliis reniformibus.

135. *Hydrocharis rotundifolia.*

Caulles natantes. Folia aquæ imposita coriacea rotundata reniformia. Flores dioici, seu mas & foemina in diversis stirpibus. Pedunculi axil- lares ex vaginis bifoliis, seu spatha diphylla in mare & foemina. Calyx parvus trifidus. Pe- tala tria diaphana, alba, unguibus luteis, patu-

la, rotundata Mari stamina novem, anthæ-
ris gemellis sex exteriora breviora, extror-
sum curva, tria interiora setam ex basi emit-
tentia, seu stiliifera; foeminæ stili sex. Fructus
capsula sexlocularis, polysperma, infera.

Hydrocharis morsus ranae L: communis in a-
quis lentè fluentibus *Loosduyn*, & alibi flore-
bat fine Julii: perennis. Potius multiplicatur
stolonibus gemmiferis, quàm seminibus.

PETALA TRIA, STAMINA SEX STILIS NUMEROSIS.

Foliis ovatis acutis.

136. *Alisma latifolia.*

Radix bulbiformis, succulenta, alba, radículas
capillaceas innumeras producens. Folia ra-
dicalia longe petiolata, ovato lanceolata,
nervosa; scapi. seu caules cubitales nudi, pani-
culati. Pedunculi ramosi, verticillati. Calyx tri-
folius. Petala tria, rosea, exigua Stamina sex.
Stili plurimi. Fructus ex siliculis monosper-
mis, trigonis, in circulum dispositis.

Alisma plantago Aquatica L: communis propè

Grodnam in locis uliginosis, florens Augusto: perennis.

Obs: Sæpe petala alba, aut liliacea, & bifida, Stamina petalis breviora, Bracteæ ficcæ sub pedunculis. Fructus concavus, ex capsulis revolutis. Frequens est varietas, foliis non ovatis, sed lanceolato acuminatis, latitudine octo linearum, longitudine sex pollicum; in ista rariores sunt flores, duo tantum verticilli remoti. Petala rubra, minima. Germena plurima, capitulum formantia, quodque germen trifidum. Florentem inveni initio Junij, in aquis Łoŏsnæ. Mihi videtur intermedia species, disponenda inter Plantaginem & Ranunculoideum.

Foliis diversis.

137. *Alisma diversifolia.*

Caules repentes ex geniculis radículas emittentes. Folia oblonga, obtusa, angusta & ovata. Pedunculi solitarii. Umbella pauciflora. Capsulæ circiter octo.

Alisma natans L: in aquis sylvæ *Bobrowszczyna* circa *Grodnam* florens Julio.

Foliis lineari-lanceolatis.

138. *Alisma Angustifolia.*

Caulis erecti palmares. Folia radicalia lineari, - lanceolata, longe pedunculata nervosa. Flores verticillati. Petala rubra. Pedunculi longi. Fructus globosi, squarrosi, seu undique echinati.

Alisma ranunculoides L: passim invenitur in fossis propè *Grodnam* florebat Julio: perennis.

Obs: In sylva propè *Grodnam* octava Junii, in paludoso loco, inveni specimen singulare, quod hic designo futuris Botanicis, nam dissectionem peregi floris nondum aperti, unde tutum genus non potui obtinere; in hoc caulis singulariter contortus. Folia verticillata, tria aut quatuor, lanceolata, succulenta, glaberrima, quinquenervia, supra alia alterna folia lanceolata angustiora; in centro foliolorum quinque, approximatorum, subvillosorum, inveni glomerulos duos gossypio obductos, acicula evolvi unum, observavi tres laminas petaloideas interius, tres alias virides exterius. Sex stamina anthæris magnis.

FRUCTUS CAPSULA. CALYX QUINQUE
PHYLLUS, FOLIOLIS DUOBUS
MINORIBUS.

Caule suffruticoso, floribus luteis.

139. *Cistus luteus.*

Suffrutex procumbens caulibus numerosis pedali-
libus, ramosis. Folia opposita oblonga, ellip-
tica subhirsuta, revoluta integerrima, stipulæ a-
xillares lanceolatæ. Calyx quinquefidus, folio-
lis lineatis, duobus minoribus, Petala quin-
que magna, aurea, patula, splendentia, ro-
tundata. Stamina plurima. Pedunculi uniflo-
ri. Fructus capsula unilocularis.

Cistus helianthemum L: communis ubique in pa-
scuis circa *Grodnam*, florens Majo, Junio:

Obs: Basis caulis rubescit, & sæpe inveniuntur
specimina, caulibus & foliis rubris. Huc ve-
niunt, etiam specimina foliis magnis, longi-
tudine unius pollicis, nigrescentibus, vix vil-
losis.

STAMINA PLURIMA.
FRUCTUS BACCA.

Floribus racemosis, foliis pinnatis.

140. *Actea racemosa.*

Caulis tripedalis, ramosus, foliosus. Folia duplicato-pinnata, Foliolis ovatis impari trilobato. Flores racemosi, racemo ovato. Calyx quadrifolius, caducus. Petala quatuor calyce majora, alba acuminata. Stamina viginti, flore majora. Bacca matura nigra, elliptica, compressa, unilocularis. Semina multa semiorbiculata.

Actea Christophoriana L: communis in sylvis propè *Grodnam*, in umbrosis locis florens initio Julii; perennis. Radix lignosa acris, baccæ nauseosæ, fætidæ, venenatæ; succus baccarum cum alumine coctus, dat colorem nigrum. Odor foliorum vix ullus Sapor sub recessu amaro-acris subadstringens, proprius.

Obs: Lobi foliorum inæquales, dentato-ferrati, dentibus magnis. Pedunculi albi, diaphani, apice incrassati. Petala angusta, nivea, alba. Stamina sexdecim ad viginti quatuor, inveni

---

in variis speciminibus. Anthæræ albæ. Stilus nullus. Stygmata & germina alba. Bracteæ lineares, ad basim cujusque pedicelli.

Pauci flores seu sex in quoque racemo; sæpe infra ramum, pedunculum ferens, invenio duos flores sessiles,

---

STAMINA PLURIMA CALYCIS
LATERI INTERNO ADNATA.
STILUS UNUS.

*FRUCTUS DRUPA NUCLEO
INTEGRO.*

Ramis inuticis.

141. *Prunus inermis*

Arbor mediocris altitudinis, ligno pulchro rubro, firmo, inermis. Folia alterna petiolata, ovato-lanceolata, serrata, convoluta, subhirsuta. Flores ex eadem gemma bini, terni, longe petiolati. Calyx glaber serratus, non reflexus, intus gummate plenus. Petala quinque patula, cava, alba, subviridia. Stamina ad viginti. Stigma spongiosum crassum.

Fructus succulentus, in sponte natis acidus, cultura dulcis, ovalis, officulo compresso utrinque acuminato.

Prunus domestica L: ubique culta propè *Grodnam* florens Majo. Fructus edulis, coctus alvum laxat.

Ramis spinosis.

142. *Prunus spinosus*-

Frutex vix quatuorpedalis, ramosissimus. Folia ovato-lanceolata, glabra, ferrata, tenera, acerba. Pedunculi axillares, plerumque uniflori. Calyx non replicatus, ora fimbriata. Petala quinque alba, ungue vix ullo. Stamina ad viginti. Stilus longus stigmate globoso; fructus drupa pisi magnitudine, acidoacerba.

Prunus spinosus L: nunquam inveni circa *Grodnam*, observavi in distictu *Brześciensi*, floret Majo. Cortex in febribus intermitentibus pretiosum etiam suppeditat auxilium, post toleratos aliquos paroxismos; flores recentes, homines delicatiores sat bene purgant, succus fructuum immaturorum spissatus; acacia dicta

germanorum in diarrhæis chronicis optimum adstringens; druparum maturarum succus, addita sufficiente quantitate aquæ, post fermentationem vinum non in gratum largitur, ex quo etiam spiritus ardentes eliciuntur.

Fructu rubro acido.

143. *Cerasus rubra.*

Arbor humilis. Folia ovato-lanceolata glabra, conduplicata. Flores subumbellati; Umbellis subsessilibus. Petala ovata sat firma albo rosea. Fructus acidissimus.

Prunus cerasus L: colitur propè Grodnam, etiam spontanea facta in non nullis sylvis; florens initio Maji, Cum baccis spiritus gratissimus, penetrans, fermentatione obtinetur. In praxi gummi ceraforum nostratum, succedaneum omnium exoticorum, etiam arabici, utile auxilium non modo pro correctione drasticorum, sed per se efficax in curatione dysuriæ, stranguriæ, dissentericiæ, herpetum, excoriationum.

Drupa exigua nigra.*144. *Cerasus nigra.*

Arbor procera albo cortice. Folia ovato lanceolata, subtus pubescentia, ferrata conduplicata. Flores sub-umbellati longe petiolati. Calycis segmenta reflexa, sæpe colorata. Petala quinque subcordata albo roseo tincta, stamina circiter triginta. Fructus drupa nigra, exigua, dulcis, sub rotunda, glabra, officulo subrotundo acuminato.

Prunus avium L: frequens in sylvis circa *Grodnam*. florens Aprili, Majo. Cortex melius verè febrifugum, pretiosum in febribus intermittibus tertianis, vernalibus; gummi stillans ex flavo rubellum, mite in dissenteriiis, stranguriis, colicis pretiosum *anodinum*; infusum florum *thæiforme* aromaticum, mitigat dolores *in colicis spasmodicis*. Fructus refrigerant sed vix nutriunt, infusione ex eo potus obtinetur melloribus salubris: fermentatione gratum & generosum vinum nobis concessit, quod distillatione liquorem spirituosum suavem copiosè largitur.

*Floribus racemosis.*145. *Padus racemosa.*

Frutex decem-pedalis. Folia decidua ovato-lanceolata, ferrata, subtus in basi biglandulosa : flores racemosi, racemo basi folioso. Calyx non reflexus. Petala quinque basi serrata. Stamina à viginti ad triginta. Stigma dilatatum, bifidum; fructus macilentus, niger, officulo scabro.

Prunus padus L: communis in omnibus sylvis propè *Grodnam*, ex primis florens fine Aprilis. Calyx ingrati odoris, sat bene persicæ saporem referens. Folia nauseosa respuunt capræ, & equi: baccas dulces, & nauseosas intactas relinquunt aves, impune tamen illas sale conditas comedunt homines; lignum leve & flexibile; decocto corticis saturatissimo curatur *Siphilis* notante Linnæo.

STILI DUO

BACCA INFERA DISPERMA.

*Ramis spinosis foliis trifidis.*146. *Crategus spinosa.*

Frutex diffusus, quindecimpedalis, spinosus,

spinis rectis solitariis; folia nitida glabra, serrata, alia integra, retusa alia, trilobata alia, pinnatifida, pinna impari maxima. Flores terminantes umbellati. Calyx quinquefidus, segmentis reflexis. Petala quinque alba, subrotunda, margine crispo serrato, Stamina ad viginti. Stili duo, passim tres, & quatuor, Fructus inferus est bacca rubra, farinosa, ossiculo uno aut duobus, aut tribus, aut quatuor.

Crategus Oxyacantha L: passim in sylvis propè *Grodnam*, florens fine Maji: frutex utpote difformis, & spinosus, sepibus aptissimus, lignum tenax & durum ad rotas, manubria, & alia instrumenta aptissimum; flores quasi fætidii, in affectionibus spasmodicis, infusione suppeditant utile auxilium; baccarum farina subdulcis, mucum nutritium continet. fermentatione subacta, vinum sat gratum largitur,

STILI TRES

BACCA INFERA TRISPERMA.

Ramis inermibus, foliis pinnatis glabris.

147. *Sorbus glabra.*

Arbor vigintipedalis, ramosa, erecta, folia pinnata, foliolis firmis, glabris, serratis, ovato-lanceolatis, parium octo extremo majore. Flores umbellati. Calyx quinquefidus, segmentis acutis. Petala quinque alba, cava, subrotunda: Stamina ad viginti; fructus bacca infera, ovata, ruberrima, seminibus tribus quatuor aut quinque fæta.

Sorbus aucuparia L: communis in sylvis propè *Grodnam*, florens Junio. Lignum sat durum, & firmum seu tenax ad rotarum radios, cochleas prælorum, ad insculpendas ligneas icones utilis. Flores penetrantissimum spargunt odorem, in sylvis qui a quinquaginta passibus percipitur; succus baccarum vere sicut dixit Linnæus alvum ducit, absque torminibus; ex eo per fermentationem vinum, & spiritus parari possunt: baccæ nutrimentum hyeme copiosè concedunt plurimis avibus, præ-

sertim *Amperidi* garrulo : rustici Lithvani
 conservant magnam quantitatem baccarum
 desiccatarum, iisq; utuntur contra ardores, &
 tumefactiones faucium, & tonsillarum.

STILI QUINQUE

GERMEN INFERUM.

FRUCTUS POMUM QUINQUELO- CULARE POLTSPERMUM.

Floribus corymbosis, Fructu conico.

148. *Pyrus corymbosus.*

Arbor magna, spinosa, ligno duro. Folia o-
 vato-lanceolata, ferrata, glabra. Flores co-
 rymbose. Calyx superus quinquefidus. Petala
 quinque, albo-rosea. Stamina ad viginti. Sti-
 li quinque. Germen tomentosum. Fructus
 pomum conicum, carnosum, quinque locu-
 lare, loculis cartilagineis.

Pyrus communis L: spontanea peracta in Lithva-
 nia. Florens Majo. Mater varietatum culta-
 rum: spontaneæ fructus acerbissimus; sativæ
 evadunt dulces, spinasque amittunt; lignum

---

rubrum, ponderosum: ad varia instrumenta utile, etiam ad sculpendas icones ligneas: atrum colorem Ebeni æmulum facile induit; ficera seu vinum ex dulcibus pyris paratur.

Floribus subumbellatis, fructibus rotundis compressis.

149. *Malus umbellata.*

Arbor iu plurimis attributis similis pyro, sed folia brevius mucronata, minùs manifestoferrata. subtus villosa. Flores rubentes, odorati quasi umbellati, Pedunculi breviores, quàm in pyro. Fructus rotundus, circa pedunculum cavus, supernè minus depressus, quàm in pyro.

Pyrus malus L: communis in *Lithuania* & propè *Grodnam*, florens Aprili. Lignum durum, leve, tornatoribus utile pro variis instrumentis; cortex lanas colore citrino tingit. Acida mala sylvestria egregium dant vinum pomaceum, gratum sed flatulentum; mala sativa acido dulcia, sanissima, præsertim cocta in morbis acutis, decoctum cibum gratum ægrotantibus largiuntur.

STAMINA PLURIMA CALYCI
INSERTA.

CAPSULÆ PLURES CONGESTÆ.

Petalis quinque.

150. *Ulmaria pentapetala.*

Caulis erectus, tripedalis. Folia pinnata, foliolis acutè serratis, minimis intermixtis, extremo trilobato maximo, Flores cimosi. Calyx quinquefidus coloratus, segmentis inflexis. Petala quinque, alba magna, subrotunda. Stamina à quindecim ad viginti quinque. Fructus capsulæ sex ad decem, maturæ tali modo contortæ, ut dolii formam exhibent. Semen minimum in quaque capsula.

Spiræa Ulmaria L: communis in omnibus pratis uliginosis, propè *Grodnam* Lososnæ & alibi, florens Junio: perennis. Flores aromatici, infusi utiles in morbis *exanthematicis*, quotiescunque propter inertiam naturæ difficilis est eruptio; decoctum foliorum leniter adstringens in fine *dysenteriarum*, in *diarhæis* a laxitate iure & merito commendatur: herbam equi negligunt, sed certe capræ, oves, & boves avidè illam devorant.

Obs: Radix nodosa, filamentosa, lutea. Caulis angulosus, medullosus. Folia alterna. Stipulæ duæ ferratæ, oblique a caule ad petiolum tendentes. Anthæræ albæ. Sæpe invenio quatuor tantum petala, aliquando cymus florum deformatur, non nullis pedunculis valde prolongatis,

Petalis sex

151. *Filipendula hexapetala.*

Radix ramosa, ex radiculis teretibus, producit tubera ovalia. Caulis bipedalis, erectus. Folia pinnata, foliolis uniformibus, ferratis, minimis intermixtis, extremo impari trilobato; stipulæ amplexicaules, maximæ ferratæ. Flores terminantes corymbosi. Calyx semisexfidus. Petala sex alba, aut subrubella, elongata. Stamina numerosa, ad triginta. Fructus capsulæ duodecim ad viginti, in circulum dispositæ; stilo recurvo persistente terminatæ.

Spiræa filipendula L: in pratis & pascuis prope *Grodnam*, florens Julio, initio: perennis. radices coctæ pulverisatæ farinam non ingratam mihi suppeditarunt, fues eas avidè era-

dicant & comedunt. Flores aromatici, herba stiptica, sub-adstringens, contra album fluxum uteri, utilis; equi hanc plantam intactam relinquunt.

Obs: Corpora radicum succulenta, cortice nigro, figuram & magnitudinem olivarum referunt. Plereque folia radicalia petiolata; caulina pauca, sessilia. Calyx quinque aut sexfidus, segmentis inversis, inveni petala quinque, septem & octo, sed plerumque sex caduca, facie externa apice rosea, interna alba. Stamina raro ultra viginti quatuor, corollis longiora. Anthæræ didymæ, subluteæ. Germina plurima, annulatim disposita. Stili brevissimi duodecim, stygmata glutinosa, magna.

STILI PLURIMI

CALYX BACCATUS POLYSPERMUS.

Calycibus tomentosis, caule serpente

152. Rosa serpens.

Caulis ramosus, ramis debilibus, spinis incurvis armatis. Folia pinnata, septena, foliolis subtus glaucis, supra glabris, ovato-lan-

ceolatis, serratis impari majore. Petioli aculeati. Stipulæ magnæ petiolatæ, bifidæ, Flores in summis ramis conferti. Pedunculis glabris. Calyces tomentosi, segmentis pinnatis, & semipinnatis: Petala purpurea, cordata svaveolentia. Fructus ovatus ruberrimus.

Rosa canina L: in sylvis propè *Grodnam*, non rara in sylva *Volmeri*. Florens Julio: Flores svaveolentes minimam quantitatem olei essentialis ethærei largiuntur, defsicati diu conservant principium aromaticum; infusio cardiacum utile in omnibus morbis, in quibus vires deficiunt; conserva rosarum in tenesmis diarhæis cum torminibus, sæpe utiliter præscribitur.

Ramis dense spinosis.

153. *Rosa spinosissima.*

Caulis ramosus, vix bipedâlis, ramis spinosissimis. Folia pinnata, foliolis novenis glabris, serratis. Petiolis aculeatis; Calycis foliola indivisa. Petala alba, parva. Fructus rotundi nigricantes.

Rosa spinosissima L: rara circa *Grodnam* inven-
in campis florentem Junio: quatuor millia-
ribus à *Grodna* ad occidentem.

Foliis subtus rubiginosis.

154. *Rosa rubiginosa.*

Rami recti, spinis aduncis horridi. Folia quina,
aut septena, ferè rotunda, supernè subhir-
futa, inferne rubiginosa, odorata subvis-
cosa stipulæ ciliatæ, pilis capitatis. Petioli
scabri. Pedunculi glabri. Folia calycis pinna-
tifida, laciniis ciliatis, corollæ luteæ, parvæ.
Germina subrotunda, glabra. Fructus maturus
nigrescens.

Rosa eglanteria L: vix verè spontaneam hanc
speciem in Lithvania declarare possum, in hor-
to Botanico fuit allata tanquam civis sylva-
rum, sed quod certum sæpissime inveniri in
hortis derelictis.

GYMNO - POLYSPERMÆ.

STILI PLURIMI NUMEROSI.

CALYX QUINQUEFIDUS.

*BACCA EX PLURIMIS ACINIS
COMPOSITA.*

FRUTICES, FOLIIS COMPOSITIS.

*Caule suberecto fructu rubro.*155. *Rubus sericeus.*

Caules ex una radice lignosa, plurimi, erecti, alii herbacei, alii sublignosi; in caulibus herbaceis paucae spinæ, vix pungentes. Folia quinata, ternata. Petiolis canaliculatis, foliolis ovato-lanceolatis, subtus albis, villosis: foliola calycis longè acuminata, reflexa, intus albo villosa, petala flaccida, alba, lata. Filamenta plana. Anthæræ nigrescentes. Baccæ rubræ, fragrantæ, villosæ.

Rubus idæus L: florebat initio Junii in sylvis iuxta *Niemen*. Succus baccarum copiosus, gratissimus in omnibus febribus, præsertim inflammatoriis & *sinochis* utilissimum potum suppeditat; vinum deliciosum, fermentatione bene directâ ex illo facili encherisi obtinetur.

Caule serpente fruticoso, fructu nigro.

156. *Rubus fruticosus.*

Frutex procumbens, ramis decem - pedalibus, spinis rectis & aduncis. Folia quinata, & ternata, foliolis vix tomentosis, rhomboideis, incis, ferratis. Petioli spinosi. Pedunculi teretes, villosi. Petala flaccida, alba & rubescentia. Baccæ nigræ numerosæ, glabræ, stili persistentibus.

Rubus fruticosus L: aliis rarior: circa *Grodnam* florentem observavi Junio: in *Oeconomia Labna* Baccarum dulcium succus inspissatus pigmentum offert, nigro rubicundum, etiam fermentatione vinum producit; infantes qui magnam copiam baccarum comedunt, diarrhææ sunt obnoxii.

Caule prostrato fructu cæruleo.

157. *Rubus cæruleus.*

Caules prostrati aculeati. Folia ternata, foliolis semibilobatis, ferratis, subhirsutis. Pedunculi teretes, lanuginosi, longi, uniflori, bi-

---

flori, raris brevibus spinis, armati. Calyces tomentosi. Petala alba. Fructus cæruleus, ex majoribus & paucis acinis compositus.

Rubus Cæsius L: communis propè *Grodnam*, in arvis; florens Junio: perennis.

HERBACEI FOLIIS COMPOSITIS.

Caule serpente herbaceo, fructu rubro.

158. *Rubus ruber.*

Caulis herbaceus hirsutus, prostratus flagellis reptantibus, radicatis, vix sinosus. Folia ternata, glabra, foliolis lateralibus semibilobata. Pedunculi hirsuti, subspinosi, uniflori & multiflori. Calycis foliola lanceolata, vix villosa, Petala alba Baccæ rubræ ex paucioribus duobus, tribus, aut quatuor magnis acinis distinctis, compositæ.

Rubus Saxatilis L: non rara in sylvis propè *Grodnam* florens Junio: perennis. Succus baccarum gratissimus, etiam vinum post fermentationem largitur.

*Foliis simplicibus.*159. *Rubus ribis folio.*

Radix repens filiformis. Caulis semipedalis, inermis, herbaceus, simplicissimus, villosus. Folia tria alterna petiolata, quinquelobata, inæqualiter ferrata. Stipulæ binæ ad basim petiolorum, flos terminalis unicus, pedunculatus. Calyx quinquefidus, patens, petala quinque, alba, magna, obovata, venosa. Bacca ex paucis acinis pallidè, ruffis.

Rubus chamæmorus L: in humidis sylvarum propè *Grodnam*, sat frequens: florens Junio: perennis. In hac specie aliæ plantæ sunt mares, aliæ feminae, sexu distinctissimæ. Baccæ gratissimæ conditæ cibum suppeditant gratissimum Phtificis, hemophtificis, & scorbuticis.

Huc venit alia species.

Cujus Caulis herbaceus, palmaris, simplex, basi glaber, superne hirsutus, erectus, rotundus. Folia tria aut quatuor, petiolis longis, canaliculatis, hirsuto-subspinosis, ternata: foliolis magnis, inæqualiter serratis, ovatis, pagi-

na inferiori albescente, lateralibus sub sessilibus. Stipulæ duæ lanceolatæ, ad originem petiolorum. Pedunculi tres, vix pollicares, hirsuti, nascuntur ex apice pedunculi crassioris, generalis, bracteis minimis circumvalati: ex eodem puncto exurgit petiolus, tria foliola ferens minora. Calyx quinquefidus. Petala quinque alba, angusta, erecta. Stamina erecta, filamentis latis, villosis; anthæris nigro-luteis. Frequens in sylvis Lithvaniæ, florebat decima Junii: in sylva juxta *Niemen*. Odor florum suavissimus. Baccæ paucæ, rubræ. Millitat inter saxatilem & arctium, sed in nostro certe non sunt flagelli reptantes, figura Oederi tab: 488. perfecte refert nostrum, sed in nostro tres pedunculi simul oriuntur, breviores folio florali, præterea petala in nostro constanter alba, minora & angustiora.

STILI NUMEROSI

CALYX OCTOFIDIES

Caule erecto.

160. Tormentilla erecta.

Radix crassa, magna tuberculosa, succo rubra, plena, Caules erecti, ramosi, pedales. Folia radicalia, petiolata, caulina sessilia, omnia quinata, foliolis inferioribus minoribus, Calycis segmenta hirsuta, Petala quatuor cordiformia, lutea ungue croceo. Stamina a decem ad viginti. Receptaculum pappo distinctum. Semina circiter octo.

Tormentilla erecta L.: communis propè Grodnam in omnibus sylvis, florens fine Julii: perennis. Radix austera cum aromate; decoctum intus sumptum sub fine dissenteriarum & in diarhæis ab inertia efficax remedium vidi phtisim usu pulveris tormentillæ sanata, extus decoctum in ulceribus utile topicum. Pulvis radicum non modo inservit pro coriis preparandis, sed etiam illarum succus illa sat pulchro colore tingit.

---

*Caulibus reptantibus.*161. *Tormentilla reptans.*

Habitus præcedentis; differt caule repente ex geniculis radículas emittente. Foliis minoribus albidioribus, & profundius serratis, caulinis petiolatis, colore florum saturatiore.

Tormentilla reptans L: inveni propè Grodnam in sylva dicta *Grandzicze*: florebat fine Julii: perennis.

CALYCIBUS DECEMFIDIS.

FOLIIS TERMINATIS.

FRUCTUS BACCATUS EX ACINIS NUMEROSIS.

Flagellis reptans, fructu succulento.

162. *Fragaria succulenta.*

Radices nigræ ramosæ. Caulis flagellis reptans per intervalla radicatis, ramosus, floridus. Folia ternata, inferna alba, villosa, ovato-lanceolata. Pedunculi breves, uniflori. Calyx monophyllus, decemfidus, segmentis reflexis.

xis. Petala alba patula. Stamina circiter viginti. Receptaculum ovatum, maturitate rubrum, & succulentum, cui semina nuda adhærent.

Fragaria vesca L: communis in omnibus sylvis prope *Grodnam*, florens majore; perennis. Radicis decoctum aquam tingit colore rubro, cum saccharo edulcoratum Phtisanna grata, & utilis Herpeticis, hipochondriacis, ictericis. Fructus dulcis syaveolens, omnibus gratus. Phtisicis non contemnendum medicamentum.

Obs: Ante evolutionem, folia plicata iuxta longitudinem nervorum, & tot sunt plicæ, quot sunt nervi, in hoc statu involuta stipulis siccis, sicut folia arborum in gemmis; senescens tantum planta stolones ex radice producit: sæpe segmenta calycis apice bifida. Petala crenulata.

Absque flagellis, fructu dessiccato.

163. *Fragaria sicca.*

Habitus præcedentis. Caulis durior decumbens, repens, sed flagella non producens. Pe-

---

pedunculi longiores lanuginosi Calyx hirsutior.
Petalà emarginata, cordata. Placenta, ficca,
nec bacam referens. Folia retusa, infernè al-
bidiora.

Fragaria sterilis L: rara circa Grodnam, inveni
florentem initio Maij, in Oeconomia Labna,
in pascuis: perennis.

SEMINA PLURIMA MUTICA.

FOLIA TERNATA.

Foliis hirsutis, petalis luteis.

164. *Potentilla trifolia.*

Caulès biunciales, & triunciales, stipulæ ma-
gnæ ovato-lanceolatae. Folia radicalia, pe-
tiolata, ternata, ovata, hirsuta, paucis denti-
bus serrata, caulina tripartita angustiora, du-
obus stipulis ornata, pedunculi pauci flores,
terminantes caulem, Petala lutea cordata,
calyce majora. Semina numerosissima.

Potentilla Norvegica L: frequens in pascuis pro-
pe Grodnam, florens Majo: perennis.

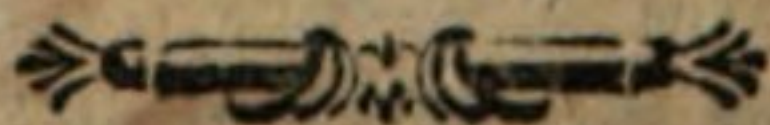
FOLIA QUINATA.

*Caule reptante.*165. *Potentilla reptans.*

Caulis longè repens, radicans. Folia septena, aut quina, digitata, hirsuta, ferrata, foliolo intermedio maximo. Pedunculi uniflori. Flores flavi, petalis cordatis.

Potentilla reptans L: frequens propè Grodnam in pascuis, florens fine Junii: perennis. Foliorum decoctum leniter adstringens in ulceribus, diffenteriis, febribus intermittentibus, tumefactione faucium, oedematosa catharali utile medicamentum, certis observationibus comprobatum.

Obs: Sæpe caulis repit tenuissimus, ad distantiam quinque pedum. Folia in nostris plerumque quinata, opposita, longè petiolata; ad nodos inflatos stipulæ duæ, palmatæ, bifidæ aut trifidæ. Inter utrumque petiolum pedunculus nascitur uniflorus: quinque foliola interna calycis, colorata. Anthæræ & stili lutei.

---

*Caule decumbente.*166. *Potentilla minor.*

Radix lignosa, longè repens. caules plurimi declinati, multiflori, in summitate laxè ramosi. Folia radicalia longè petiolata, quinquata, retusa, subhirsuta; Caulina stipulata, ovato-lanceolata, ternata. Pedunculi uniflori, calyx hirsutus, foliolis exterioribus purpurascens. Petala lutea, cordata.

Potentilla verna L: in pascuis prope *Grodnam*, florens Aprili: perennis.

Obs: Huc reduco specimen florens, fine Aprilis propè *Grodnam*, circa palatium dictum *Stanislawow*. Minima planta, vix triuncialis. Caules plurimi, brevissimi. Folia ternata, sat longè petiolata; foliolis letè viridibus, pilosis, crenato-dentatis. Stipulae duæ lanceolatae, petiolatae, ad originem cujusque petioli; sed quod præcipue notandum petala minima, lutea, calyce breviora.

Foliis sericeis, petalis maculatis.

167. *Potentilla maculata.*

Habitus præcedentis. Folia radicalia quinata ferrata, alba, splendentia, retusa oris argenteis, sericeo pilo, hirsuta; caules declinati semipedales, summè ramosi. Stipulæ ovato lanceolatæ, acutæ. Flores terminantes caulem. Calyx pilis albis, sericeis hirsutus. Petala magna crocea, ad unguem macula saturatiori tincta.

Potentilla aurea L: communis ubique in pascuis propè *Grodnam*, florens iuitio Maji: perennis.

Foliis sericis. Petalis albis.

168. *Potentilla alba.*

Caulis filiformis, procumbens, pedalis, villosus. Folia quinata apice conniventia, inferiora longe petiolata, pagina inferiori alba, sericea, caulina breviter petiolata, ternata, cum stipulis duabus longis lanceolatis. Calyx sericeus. Petala alba.

Potentilla alba L: frequens propè *Grodnam*, Lo.

sosnæ florens initio Maji: perennis. In ple-
risque speciminibus, longitudo foliolorum u-
nius pollicis & dimidii, vixque caulis potest di-
ci procumbens: alia specimina inveni, foliis
multo minoribus, caule vere procumbente,
unde fortè circa *Gradnam*, possidemus poten-
tillam albam & caulescentem Linnæi. Quin-
que dentes adsunt terminantes folium impar,
quatuor terminant folia intermedia, & duo
tantum exteriora. Stipulæ lanceolatæ, longi-
tudine unius pollicis, ad mediam longitudi-
nem, petiolo agglutinatæ. Foliola ante evo-
lutionem plicata sunt, sicut duo folia libri.
Diameter corollæ decem linearum. Stamina
circiter triginta, quorum plerique castrata.
Stili viginti quatuor, certe, glabri. Fundus
calycis purpureus, subhispidus.

Folius septenis, caule erecto.

169. *Potentilla acutifolia.*

Caulis erectus cubitalis, lignescens. Folia di-
gitata, septena, & quina hirsuta, sub-aspe-
ra, viridia, lanceolata, acutè serrata; stipu-
læ profunde laciniatæ. ~~rara~~ res subumbellati,

terminantes. Calyx villosus. Petala sulphurei coloris, cordata, emarginata.

Potentilla recta L.: frequens in pascuis propè *Grodnam*, florens Junio: perennis.

Foliis apice serratis subtus albis.

170. *Potentilla tomentosa.*

Caulis erectus, lignosus. Folia quinata, subtus albo tomento obducta, apice serrata, cuneiformia, longa, stricta, inferiora petiolata, superiora sessilia, angustiora. Flores subumbellati terminantes caulem, Calyx albus, villosus. Petala lutea, non maculata, subrotunda.

Potentilla argentea L.: rarior propè *Grodnam*, in pascuis *Libnæ* florens Junio: perennis.

Obs: In Chloride *Grodnensi* deleatur *Potentilla* supina, utpotè nondum sat rigoroſe determinata.

FOLIIS PINNATIS.

Foliolis albis splendentibus.

171. *Potentilla argentina.*

Caulis repentes, frœdia radicalia plurima, pin-

nata, foliolis ovato-lanceolatis. serratis, subtus tomentosis, albis, splendentibus, intermixtis minoribus. Pedunculi uniflori, axillares. Petala lutea rotunda.

Potentilla anserina L: communis propè *Grodnam* iuxta fossas, florens Julio: perennis. Radix & folia mucum nutritium continent, vix tamen armenta hanc plantam appetunt, præter fues qui avidè radices evellunt. Decoctum foliorum sub-austerum in Diarhæis, in tono intestinorum debilitato, meritò laudatur.

PETALIS MINIMIS PURPUREIS.

Placenta succulenta

172. *Comarum rubrum*.

Caulis serpens, per intervalla radices longissimas producens. Folia pinnata foliolis ellipticis, acutè serratis impare majori. Stipulæ ovato-lanceolatæ. Flores terminantes ramos. Calyx amplissimus obscure purpureus. Petala quinque minima, lingulata, obscure purpurea. Placenta per maturitatem carinosa tumida.

Comarum palustre L: non rara circa *Grodnam* in

pratis uliginosis iuxta amnem *Łosofnæ*, florens Junio perennis. Ex radice color cæruleus & rubicundus obtinetur. Decoctum in lētere laudatur.

SEMINA ARISTA GENICULATA.

Floribus nutantibus.

173. *Geum nutans.*

Caulis erectus, cubitalis, summa parte ramosus, & florifer. Folia pinnata pinnis acutis, extrema maxima, trilobata. Flores nutantes conniventes. Calycis segmenta decem; quinque minoribus Petala quinque, semina arista geniculata plumosa. Fructus oblongus.

Geum rivale L: communis in paludosis propè *Grodnam*, *Łosofnæ*, & alibi florens Majo perennis. Decoctum radiceis & foliorum in febribus intermittentibus Diarrhæis, laxitate ventriculi, hemorrhagiis non inutile auxilium.

Obs: Radices numerosissimæ, cortice rubescente odorato. Caulis plerumque vix pedalis. Folia radicalia longissima; inveni specimina petalis albis, alia petalis rubiginei coloris, ple-

rumque sunt lutescentia, rubris maculis tincta, in uno specimine duodecim erant segmenta calycis, & sex petala.

Huc venit.

Caryophyllata prolifera flosculis elegantissimis *Lœselii* observata pr. pè *Vinam*. Foliola calycis valdè ampliata, sex exteriora breviora, dentata, sex interiora maxima, dentato-lobata, sat æmula involucro folioso *anemone ranunculoidæ*. Petala calyci inserta circiter triginta spatulata, unguibus longis straminei coloris, numerosis lineis sanguineis picta. Stamina numerosa petalis intermixta. Ex centro floris pedunculus elevatur ad altitudinem sex linearum, ferens calyce polyphyllon, foliolis dentatis, sed absque staminibus & petalis, involvens numerosissimos pistillos densè stipatos, stilis hirsutis, apice rubescentibus. Demonstratur mera varietas *Gei rivalis* utpote ex radice producens unum tantum caulem monstrosum, & duos alios caules naturalis formæ, scilicet non proliferos. Petala nondum bene evoluta in his, stramineo-viridescentia, absque lineis rubris.

Floribus erectis radice caryophyllos redolens.

174. *Geum caryophyllata.*

Radix lignosa crassa fusca. Caulis erectus, cubitalis. Folia lyrata seu pinnatifida, pinna impari maxima, trilobata. Calycis segmenta reflexa. Petala lutea. Fructus globosus, aristis seu tubis persistentibus, uncinnatis, nudis non plumosis.

Geum Urbanum L. passim circa *Grodnam* in sylvis iuxta *Niemen*, florens Majo Junio: perennis. Primo vere radix effossa caryophyllos redolet; cæterum subadstringens; infusa in vino, præstans in debilitate ventriculi, Diarrhæa: pulvis in fine Diffenteria præstans & in febribus tertianis vernalibus.

STAMINA NUMEROSA RECEPTACULO INSERTA.

STILI PLURIMI.

GYMNO - POLYSPERMA.

PETALA UNGUE NECTARIFERO.

Petalis numerosis.

175. *Ficaria polypetala.*

Radix plurimos bulbillos producens, ficuum minimorum figuram exhibentes. Folia radicalia longè petiolata, cordato rotundata, maximis dentibus incisa. Folia caulina alterna, in parte intermedia caulis, duo opposita superiora, evidentius lobata, lobis septem angulosis. Caulis basi rubescens, semipedalis; procumbens: cæterum planta aquosa, succosa, mollis; plerumque flos unus terminat caulem; calycis foliola tria cochleatim excavata; petala octo, lingulata, pagina superiore aurea splendente, glandula minima plana, ad unguem cujusque petali filamenta complanata. Fructûs semina congesta apice recurvata.

Ranunculus ficaria L: ubique propè *Grodnam*,

In umbrosis locis florens Aprili: perennis. Radix in recessu acris: folia fatua: cataplasma ex foliis lenimen dolorum pro hemoroidariis

Obj. Filamenta inæqualia sæpissime plurima invenio castrata, jam sicut petala dilatata: numerus petalorum incertus, modò decem, modò duodecim invenio, in non nullis specimenibus calycis foliola quinque observantur, sæpe duo petala unguibus coalescunt, juxta stationes; plurimum variant folia, video quasi palmata, integerrima, angulosa, dentata, rotundata, elongata; primo tempore vegetationis radicis bulbuli sunt duri, solidi, succulenti, pulpâ albißima, postea evadunt flaccidi, cavi; præter bulbulos istos inveniuntur sæpe alii in axillis petiolorum, qui separati & pingui terræ commissi ficariam producunt: bulbi radicum etiam novæ plantæ rudimenta fovant, hic est in ista speciei solus efficax modus propagationis, nam plerumque abortiunt femina, acredo bulborum dissipatur decoctione, tunc verè edulis farina obtineri potest.

FLORES AXILLARES PEDUNCULIS UNIFLORIS.

AQUATICÆ. FOLIIS CAPILLACEIS COMPOSITIS.

Foliolis paralellis.

176. *Ranunculus peucedanifolius.*

Caules longi fluitantes ex nodis, folia, radices & flores producentes. Folia composita multifida, laciniis capillaribus paralellis longissimis. Pedunculi axillares uniflori. Flos albus magnus unguibus flavis, fovea annulo coronata, notatis. Stamina ad tringinta. Fructus subrotundus ex plurimis seminibus, ovatis, rugosis, compositus.

Communis in aquis propè *Grodnam Lososnæ.*
Florens Majo: perennis.

Foliolis divergentibus

177. *Ranunculus fœniculaceus.*

Habitus præcedentis, sed foliola capillacea divergentia, breviora & flos minor

Frequens circa *Grodnam* in omnibus aquis in rivo *Herodnicæ* florens Majo: perennis.

Foliis integris & compositis.

178. *Ranunculus diversifolius.*

Folia immersa capillacea, foliolis crassioribus, brevioribus. Folia emersa reniformia, orbiculata palmata; cæterum habitu similis præcedentibus.

Tres præcedentes plantas. Linnæus comprehendit sub nomine *Ranunculi aquatilis*.

Observavi in ripis stagni *Jeziorz*, tribus milliaribus à *Grodna*, florebat initio Junii.

FLORIBUS RAMOS TERMINANTIBUS.

FOLIIS DIVISIS.

Foliolis semitrilobatis, radice subtuberosa.

179. *Ranunculus subtuberosus.*

Radix quasi tuberosa, oblonga. Caulis fistulosus, erectus. Folia hirsuta semitrilobata, lobis lateralibus bipartitis. Caulina semitriloba, lobis angustis, linearibus. Pedunculi teretes. Flores terminantes caulem, subumbellati; fo-

liola calycis patula, caduca, nitentia, nigrâ lineâ divisa. Petala lutea aurea, squammulâ unguium subcordata.

Ranunculus acris L: communis ubique in pratis circa *Grodnam*, florens Junio: perennis. Planta recens acerrima comburens & vesiculas excitans cuti imposita, siccata evadit fatua. Clavum histericum, contusa, super partem dolentem applicata, vix vesicula formatâ me præsentem plenariè dissipavit; carpis admota febres tertianas certe sæpe fugat; in Rheumatismo chronico, tanquam vesicatorium apposita, diu antea præscripta, saponaria ad miraculum energica evadit.

Caule multifloro, foliis multipartitis.

180. *Ranunculus multiflorus.*

Caulis ramosus, multiflorus, erectus. Folia hirsuta multipartita semi-septiloba, lobis tridentatis acutis. Pedunculi sulcati. Calyces patuli; cæterum habitu, & plerisque attributis similis præcedenti.

Ranunculus polyanthemos L: non rara in pratis

& pascuis propè *Grodnam*, florens Julio: perennis.

Foliis hirsutissimis.

181. *Ranunculus lanuginosus.*

Radix ex numerosis fibris teretibus. Caulis pedalis, ramosus, erectus, hirsutus. Folia crassiuscula radicalia quinque lobata; caulina, semitrilobata, lobis ferratis, hirsutissima, seu holo-sericea. Pedunculi teretes. Calyces hirsuti, patuli. Flos magnus flavus, aureus, unguibus, tuberculo & viridibus lineis notatus.

Ranunculus lanuginosus L: communis in omnibus sylvis circa *Grodnam*, florens Majo: perennis. Bona figura exstat illius in Flora Borussiae Loesellii Icon: 71. cujus phrasis comparativa, adjuvat diagnosim, scilicet *ranunculus nemorosus*, hirsutus, folio caryophyllatæ.

Caule reptante.

182. *Ranunculus repens.*

Caulis alii prostrati, reptantes radicati, alii decumbentes, pedales, ramosi multiflori. Fo-

lia composita hirsuta, trilobata, foliolis fissis, circum serratis. Pedunculi sulcati, Calyces patuli, villosi Flores flavi, aurei; nectaria lata bifida.

Ranunculus repens L: frequens propè *Grodnam* in fossis *Łosofnæ* & alibi: florens Julio: perennis. Mitis est, seu etiam recens, vix acris.

Radice subrotunda succulenta.

183. *Ranunculus bulbosus*.

Radix subrotunda, tuberosa, ex basi depressa numerosas radículas producens. Folia sat similia præcedenti, sed hirsutiora; foliolis acutius serratis; caulina longiora, Caulis erectus, pedalis, fistulosus pauciflorus. Calyx retroflexus. Foliolis glabris margine coloratis. Petala flava, aurea, unguibus virentibus. Nectaria pulposa bifida.

Ranunculus bulbosus L: ubique propè *Grodnam*, in pratis & sylvis florens Majo; perennis. Folia & radices recentes accerima, vesiculas excitant sicut cantharides, sed minori cum do-

lore, nullumque influxum super vias urinarias demonstrant; unde anteponendæ quotiescunque indicantur vesicatoria.

Obs: Specimen curiosum circa *Grodnam* inveni; radices, caules, pedunculi, & flores, erant fasciati, scilicet caulis planus, latitudine unius pollicis, tres caules coadunatos offerebat; flores non erant rotundi, sed elongati, viginti circiter petala inæqualia exhibebant.

Foliis semitrilobatis, levibus summis digitis.

184. *Ranunculus digitatus.*

Radix crassa, plurimas vesiculas simplices producens. Caulis cubitalis ramosus erectus fangosus, crassitudine digiti. Folia inferiora petiolata, palmata, trilobata, lobis lateralibus, semipartitis medio tripartito, omnibus rotundè dentatis; caulina digitata, segmentis angustis, suprema simpliciora elliptica. Flores numerosi. Calyces reflexi. Petala exigua, pal-lentia; nectaria foveola margine cincta tumente. Fructus elongatus.

Ranunculus sceleratus L: communis propè *Gro-*

dnam, in omnibus locis paludosis florens fine Junii: perennis. Planta acerrima inter so-
cias cito imposita cutem rubescit. phlyctenas
excitat, ulceraque profunda, difficillime sa-
nabilia: decoctione & desiccatione amittit vi-
res suas, sicut pleræque aliæ species ranun-
culorum; intus sumpta anxietates, vomitus,
cardialgias, convulsiones excitat, postea mor-
tem, apparentibus omnibus signis inflammatio-
nis, & sphacelli; oves tamen impune me
præsente vorârunt illam. Cæterum hæc speci-
es, diversam sæpe faciem obtinet, sæpe ramo-
sissima, aliquando vix ramosa, nec constans est
figura foliorum, modo segmenta latiora, mo-
do angustiora.

Seminibus aculeatis.

135. *Ranunculus echinatus.*

Radices ex brevi bulbo fibrosæ, caulis pedalis
multiflorus. Folia radicalia majora latiora,
trilobata lobis petiolatis, acutè incis, latera-
libus bipartitis, intermedio tripartito. Cauli-
na superiora decomposita, laciniis linearibus.
Flores parvi pallidi, stamina pauca, quinde-

cim. Nectaria cordata. Semina pauca basi rotunda, apice acuminata, acumine longo unde fructus dicitur *echinatus*.

Ranunculus arvensis primis annis nunquam inveni circa *Grodnam*, elapsa ex horto Botanico in campis vicinis fuit propagata circa *Varfaviam*; observavi florentem in arvis mense Junio: etiam acerrima degustata mihi combussit fauces spatio viginti quatuor horarum, vesiculasque excitavit in lingua.

Foliis radicalibus reniformibus incis,

186. *Ranunculus mitis*.

Radix numerosissimis gracilibusque fibris constans. Caulis erectus pedalis, ramosus. Folia levia radicalia, reniformia, integra & semitrilobata, rotundè crenata; caulina superiora multipartita palmata, segmentis linearibus; integerrimis Calyx reflexus. Petala calyce breviora flava nitida.

Ranunculus auricomus L: propè *Grodnam*, copiosè in sylva *Dominicanorum*, florens Majo: perennis. Planta mitis, & diu masticata nullam mihi acredinem excitavit. Accurata dis-

sectione invenimus petala agglutinata calyci, tali modo, ut prorsus nulla apparent sed postea separantur successive.

Folius radicalibus reniformibus integris.

187. *Ranunculus reniformis.*

Radix ex innumeris filamentis albidis, simplicibus. Caulis cubitalis, superius brachiatus, ad divisionem tumescens. Folia caulina digitata, foliolis lanceolatis, dentatis; radicalia longè petiolata, subrotundo-cordata, crenata. Flores plurimi. Petala lutea.

Ranunculus cassubicus L: florebat Majo: propè *Grodnam*, in sylva *Dominicanorum*; perennis. Est ranunculus, aconithifolius folio rotundo ad radicem præstolante *Loeselii*, cujus figura reducta bene exprimit nonnulla nostra individua; folia caulina inferiora ab octo ad duodecim; numerus minuitur ad quamlibet subdivisionem, plerumque unum tantum folium adest radicale, modò parvum sicut in figura *Loeselii*, sed plerumque diametri duorum pollicum; figura illius folii non est constans, inveni verè reniformem diametri transversalis semipedalis.

FOLIIS INTEGRIS

Foliis ensiformibus magnis.

188. Ranunculus Lingua.

Caulis erectus, cubitalis ramosus fistulosus. Folia petiolo vaginantia lanceolata villosa subserrata. Flores terminantes ramos amplissimi, lutei. Calyx villosus. Nectaria squama eminens cum foveola.

Ranunculus Lingua L: communis propè Grodnam in locis paludosis *Łosofna*, & alibi, florens Julio: perennis, acerrima est & corrodens; facillimè cognoscitur, longis & latis foliis saltem octo pollicum longitudine, & latitudine unius, & flore amplissimo, diametro pollicis & dimidii.

Foliis elliptico - lanceolatis parvis

189. Ranunculus declinatus.

Caulis declinatus, ramosus, pedalis. Folia radicalia petiolata, ovato - lanceolata, firmula, integra & dentata. Flores minores, flavi, nitentes. Calyx subhirsutus.

Ranunculus flammula L: frequens in locis uliginosis propè *Grodnam* florens Majo: perennis. Etiam accerrima.

Caule reptante.

190. *Ranunculus reptans.*

Caulis repens, ex primis nodis radículas producens. Folia linearia. Flores exigui lutei, nitentes. Pedunculi uniflori.

Ranunculus reptans L: copiosè in stagno parvo propè *Horodnicam* florens Junio. Jure Jll: *Hallerus* simplicem varietatem flammulæ nuntiat, nam à primo vere quaque die observatam vidimus certò, acquirentem faciem & attributa flammulæ, & pro demonstratione collegimus specimina cujusque septimanæ.

PETALA SUBULATA, CALYCIS FOLIA Gnomonem REFERENTIA.

Fructu cylindrico caule scapofo.

191. *Myosurus cauda muris.*

Folia plurima radicalia, linearia, succulenta. Caulis, seu scapus, quadriuncialis, rectus, u.

niflorus. Folia calycis caduca, quinque, viridi-albicantia, summo scapo media parte affixa postea inferiore scapo appressa, superiore patula, elliptico obtusa, petala quinque albidula, caduca, lingulata. Stamina à septem ad duodecim Fructus caudæ muris similis, longe cylindricus, numerosissimis constat seminibus.

Myosurus minimus L: communis propè Grodnam, in pascuis & arvis florens Aprili: annua. Placet phrasis Tournefortii *Ranunculus gramineo folio*: flore caudato, seminibus in capitulum spicatum congestis.

Nota Planta florens vix triuncialis: tunc folia scapo longiora radix ex plurimis radiculis capillaceis constans, herba fatua, appendices inferiores calycis invenio simplices, & bifidos petala & foliola calycis numero etiam variant, invenio septem & octo: petala vix distinguuntur à filamentis, sed sunt latiora apice extus curvata, spica seminum tempore florentiæ brevis, sed maturescendo evadit longiore, scapo; plurimi plerumque scapi ex una radice; petala *Linnaeus* nectaria appellat. Inve-

ni specimina cum scapo jam foliis altiore, vix uncialia, in his folia filamentosa, seu quasi fili tenues. Bracteæ minimæ, inveniuntur ad basim cujusque germinis.

CALYX INVOLUCRUM REMOTUM à COROLLA QUÆ PLERUMQUE HEXAPETALA AUT POLYPETALA.

Calyce trifolio petalis contiguo.

192. *Hepatica triloba.*

Folia radicalia petiolata, coriacea firmula, semitrilobata lobis cordiformibus; caulis aphyllus. Calyx trifolius, persistens, flori contiguus, foliolis ovato lanceolatis. Petala sex patula, lanceolata, cærulea, semina oblongè ovata villosa.

Anemone hepatica L: ubique propè *Grodnam*, in sylvis ad radices arborum florens Aprili: perennis. Folia subauftera illorum decoctum intus in gonorrhæis inveteratis utile, extus in Oedemate & ulceribus adjuvans.

Obs: Folia recentia denso albo villo sicut petioli & pedunculi onusta, numerus petalorum incertus, modò septem, octo, novem, & decem

invenio: circa Vilnam frequens est varietas, petalis albis & carneis; in ista anthæræ pulcherrimæ, scilicet albæ roseæ.

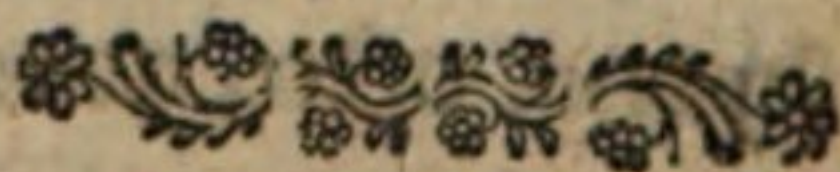
INVOLUCRO A COROLLA
REMOTO.
SEMINIBUS LEVIBUS

Petalis flavis

193. *Anemone flava*.

Radix cylindrica transversa. Caulis debilis, simplex, ad angulum rectum ex radice ascendens. Folia caulina quinque-partita, lobis tripartitis incisus, ex centro foliorum trium verticillatorum. Pedunculi duo uniflori. Petala quinque subrotunda, flava. Fructus convexus ex seminibus glabris incurvis.

Anemone ranunculoides L: communis in omnibus sylvis propè *Grodnam* florens Aprili: perennis, Numerus petalorum non est constans sæpe numeravimus septem & octo petala, in quoque flore

*Petalis albis*194. *Anemone alba*.

Facies præcedentis, sed flos unicus. Petala sex septem, aut octo, longiora, alba aut subrosea. Pedunculi longiores, flores nutantes. Fructus similis, & semina minus incurva.

Anemone nemorosa L: communis etiam in omnibus sylvis propè *Grodnam*, florens fine Martii, aut initio Aprilis: perennis.

Obs: Specimen inveni foliis involucris rubescentibus brevioribus, segmentis linearibus durioribus

Anemone nemorosa varietas flore pleno.

In centro involucris sedet absque pedunculo flos polypetalos, in quo numero quadraginta segmenta. Petala inferiora lanceolata, apice dissecta, viridia omnia, elongata, plurima linearia. Stamina pauca sex, sed sunt germina. Curiosum istud monstrum inveni florens initio Maij: propè *Grodnam*, in sylva juxta *Niemen*.

CAUDÆ SEMINUM LONGÆ

FLORIBUS ALBIS.

*Seminibus lanatis.*195. *Anemone hirsuta.*

Caulis cubitalis, simplex, uniflorus. Folia radicalia longè petiolata, hirsuta, digitata, quinque partita, lobis dentatis sat latis; caulina tria verticillata, sat similia lobis angustioribus. Flos unus terminans. Petala quinque sat magna extus villosa, alba. Fructus ovalis ex seminibus villosis.

Anemone Sylvestris L: frequens in omnibus sylvis propè *Grodnam*, in locis arenosis florens perennis.

*Flore erecto albo rosea.*196. *Anemone albo-rosea.*

Radix lignosa, ramosa. Folia radicalia plurima pinnata, pinnis latis lobatis; Caulis semipedalis, involucro foliorum villosorum, multipartitorum terminato. Flos unicus erectus, minor quam in sylvestri, primò albus, postea rosaceus, exinde lutescens. Petala sex

---

ovato lanceolata Semina plumosa sericea.

Anemone pulsatilla vernalis L: inveni prope *Grodnam*, florentem Majo in prædio Cujusdam nobilis, ad confinia Borussiae.

CAUDIS SEMINUM LONGIS, FLORIBUS
VIOLACEIS.

Petalis maximis patentibus.

197. *Pulsatilla patens.*

Radix lignosa, magna, ramosa. Caules plurimi uniflori, aphylli, vix palmares. Folia radicalia ternato digitata, foliolis sessilibus, laciniatis, acuminatis, intermedio tripartito, lateralibus bipartitis. Involucrum foliosum, terminans caulem villosum. Flos in hoc genere maximus. Petala letè cærulea, recta, villosa. Stamina lutea, patentia.

Anemone patens L: ubique propè *Grodnam* in campis arenosis florens Aprili: pèrennis.

Obs: Huc veniunt varietates, floribus carneis & lacteis has invenimus circa *Vilnam*; lacteæ petala minora, scapus villosior.

Petalis mediocribus rectis.

198. Pulsatilla recta.

Radix magna, linosa, nigra. Folia radicalia numerosa, hirsutie incana, duplicato pinnata, pinnis tripartitis, & quadripartitis, laciniis angustis. Caulis semipedalis, involucre foliorum terminatus, basi conatorum multifidis, laciniis latioribus. Flos unus, vernali major. Petala sex elliptico lanceolata, recta violacea, villosa. Fructus ex seminibus capitatis villosis.

Anemone pulsatilla L: rarior circa *Grodnam*, in sylvis iuxta *Niemen* florens Majo folia recentia acerrima, cuti imposita vesiculas excitant, nunc celebris observationibus Cel: *Storckii*, sed nunquam illam intus præscripsimus.

Ob: Ad hanc speciem reducere debemus pulsatillam flore sulphureo, quam invenimus florentem fine junii, in arvis propè *Grodnam*, circa *Stanislavov*

Petalis minoribus, apice reflexis.

199. Pulsatilla reflexa.

Habitus præcedentis, sed caulis brevior. Flos minor cæruleo-nigricans, nutans. Petalis apice extus reflexis.

Anemone pratensis L: ubique in pascuis propè
Grodnam, florens Majo: perennis.

Obs. Aliquando invenitur flore erecto, petalis
 lætè violaceis, circa Vilnam; inveni specimen
 flore in involucro sessili duplo minore, quàm in
 aliis, virescente, erecto.

STAMINA NUMEROSA, STILI
 PLURIMI.

CALYX NULLUS, PETALA QUINQUE, CAP-
 SULÆ PLURIMÆ.

Foliis reniformibus

200. *Caltha glabra*.

Radix ex innumeris fibris. Folia radicalia pe-
 tiolata, reniformia, serrata glabra. Caules
 pedales fistulosi, crassi. Folia caulina sessilia
 Pedunculi breves: Flores magni, flavi. Peta-
 la quinque, sex. Stamina circiter centum. Ca-
 lyx nullus. Nectaria nulla. Fructûs capsulæ
 plures, numerosa semina continentes.

Caltha palustris L: communis propè *Grodnam*,
 in pascuis humidis, floret fine aprilis: peren-
 nis. Acris est & caustica, à vaccis tamen edi-

tur; unde fortè butirum flavum; flores nondum evoluti in muria macerati, sicut caparides inservire possunt.

Obs: Caulis ad nodos curvatus. Folia reticulata, saturate-viridia, succulenta. Siliquæ octo apice acuminatæ, corpore subquadratæ.

CALYX NULLUS PETALA NUMEROSA.

Petalis conniventibus.

201. *Trolius globosus.*

Caulis erectus pedalis, uniflorus, & multiflorus. Folia digitata, quinquelobata, lobis semitrilobatis, lobulis acutè serratis. Calyx nullus. Petala circiter quatuordecim conniventia, lutea. Nectaria longitudine staminum duodecim circiter, lingulata, plana. Stamina innumera; capsulæ plurimæ ovatæ, polyspermæ, rugosæ; semina minuta nitida.

Trolius Europæus L: ubique propè *Grodnam*, in sylvis, florens Julio: perennis. Placet phrasis comparativa Tournefortij *Helieborus niger ranunculi folio, flore globoso majore*. Flos aromaticus: herbam impunè comedunt pecora.

Obs: Caulis sæpe ascendit ad altitudinem octo-
decim pollicum. Folia radicalia pauca, lon-
gissime petiolata; petiolis rotundis. Foliola
quinque venosa, inciso dentata, ad caulem fo-
lium uouum, petiolo folio brevior, canalicu-
lato, amplexicaule. Bractæe breves, denta-
tæ, amplexicaules; ante evolutionem floris,
petala quinque exteriora viridia; sæpe inveni
decem tantum petala, quæ possunt considera-
ri, tanquam foliola calycina. Nectaria crocei
coloris. Stamina lutea.

CALYX NULLUS, PETALA
QUINQUE CADUCA.

NECTARIA TUBULATA.

Stipulis ovatis

202. *Isopyrum thalictri folio.*

Radix exigua. Folia pinnata, foliolis parvis pal-
lidè virentibus. Caulis tenuis vix palmaris,
Stipulæ ovatæ. Calyx nullus. Petala quinque
obtusa, alba. Nectaria tubulata, trifida, quin-
que. Stamina plurima. Capsulæ tres recurvæ.

Isopyrum thalictroides L: raram istam speciem
florentem initio Maii observavi, in pascuis syl.

væ Bobrowszczyna, sex miliaribus à Gro-
dna.

CALYX NULLUS. PETALA
QUATUOR.

SEMINA ARISTATA.

Caule scandente, folis variis.

203. Clematis diversifolia.

Caulis scandens. Folia inferiora, pinnata, pin-
nis quinque, septem foliolis ovato-lanceo-
latis, superiora simplicia, integerrima lance-
olata, Pedunculi ramosi. Petala quatuor lan-
ceolata, alba, lineata, Calyx nullus. Semina
caudata, seu stilo permanente plumoso.

Clematis flamula L: nunquam inveni circa Gro-
dnam, in dumetis observavi iuxta ripas Vistu-
læ, florens Junio: planta acerrima, etiam flo-
res; urens. phlyctenas & ulcera cuti imposi-
ta producens, celebris experimentis immor-
talis *Storkii* in lue venerea, quæ nondum
propria nostra experientia confirmavimus.

CALYX NULLUS, PETALA
QUATUOR & QUINQUE.

SEMINA MUTICA.

Foliolis linearibus, floribus albis.

204. *Thalictrum angustifolium.*

Caulis erectus, striatus, Folia pinnata, foliolis linearibus, integerrimis. Flores paniculati. Petala quatuor alba, minima, calyx nullus. Stamina plurima. Semina pauca, quinque, sex, striata.

Thalictrum angustifolium L: communis propè *Grodnam*, in herbidis sylvarum, florens initio Junii: perennis.

Foliolis trilobis, floribus flavis.

205. *Thalictrum flavum.*

Radix flava. Caulis quatuorpedalis, striatus, ramosus, foliosus. Folia duplicato-pinnata, foliolis latioribus, quinnatis, ternatis; stipulæ vaginales. Flores paniculati, panicula multiplici erecta. Petala flava, filiquæ crassæ, ovales, striatæ.

Thalictrum flavum L: in pratis humidis, frequens

propè *Grodnam* copiose ultra *Niemen* circa palatium *Radz-will*. Florens Julio: perennis Radix flavo dulci amaro succo turget, illius succus purgans in *utero* pretiosus; valet etiam decoctum contra febres quartanas. Cæterum planta tinctoria, lanas induit colore flavo, & grata pecoribus.

Foliolis rotundatis, lobatis, parvis.

206. *Thalictrum nutans*.

Radix crocea. Caulis bipedalis, striatus; Folia pleraque ex ima parte caulis patula, pinnata pinnis pinnatis, foliolis obtusè trilobatis lobo intermedio etiam trifido, inferiorum foliola rotundata, parva, superiorum angustiora. Flores panniculati, cernui, seu nutantes. Petala rubentia, capsulæ sessiles à duabus ad septem, ovato-acuminatæ, profundè striatæ.

Thalictrum minus L: sat frequens propè *Grodnam*, in sylvis juxta *Niemen*, florens fine Junij: perennis.

Foliolis, rotundatis magnis, obtuse trilobis.

207. *Thalictrum aquilegifolium.*

Caulis tripedalis, teres, vix striatus. Folia patula glauca, triplicato pinnata, foliolis magnis obtusè trilobis, intermedio tridentato. Stipulæ magnæ ovatæ. Flores subumbellati. Petala majora purpurea. stamina longa, quinquaginta, purpurea. Capsulæ petiolatæ, magnæ, alatæ, ad duodecim.

Thalictrum Aquilegifolium L: in omnibus sylvis propè *Grodnam*, florens Junio: perennis.

STAMINA PLURIMA.

PISTILLI QUINQUE.

CALYX NULLUS.

Nectariis labiatis.

208. *Nigella tenuifolia.*

Caulis pedalis, ramosus, semierectus. Folia sessilia, composita, tenuiter pluries divisa segmentis linearibus, acutis. Pedunculi uniflori. Calyx nullus. Petala quinque lanceolata

albo viridia. Nectaria quinque intra corollam trifida, stamina plurima. Pistili quinque. Capsulæ turbinatæ.

Nigella arvensis L: frequens inter segetes; propè *Grodnam*, florens Julio: annua. Semina acris aromatica, illorum decoctum magna dosi haustum, nauseosum, anxietates & vomitum excitant; infusum fluxum urinæ adauget, in *chlorosi* utile medicamentum.

Nectariis cucullatis.

209. *Aquilegia cornuta.*

Caulis tripedalis, ramosus. Folia glauca levia, pinnata, foliolis rotunde bilobatis, & trilobatis, obtusè dentatis, latis. Flores ex summis ramis penduli. Calyx nullus. Petala quinque ovato-lanceolata, magna, cærulea. Nectaria quinque, inter petala corniculata, sine incurvo, lato ostio. Stamina numerosa. Stili quinque. Capsulæ quinque, distinctæ: in quaque semina plurima angulosa, nitentia.

Aquilegia vulgaris L: in omnibus sylvis propè *Grodnam*, florens Julio: perennis. Apes in Nectariis magnam quantitatem mellis inveni-

---

unt. Folia fricata inter digitos, narcoticum & nauseosum odorem excitant, seminum decoctum in scabie inveterata, herpetibus, & pruritu, intus & extus præscriptum, verè energicum remedium; sæpe, solum, curationem produciens: sed caute administrandum, utpotè *cardialgias* excitans.

Obs: Folia floralia ternata, foliolis lanceolatis. Petala ante evolutionem viridia. Filamenta basi plana, vesiculis onusta, inæqualia, circiter triginta. Anthæræ fusco-nigræ. Odor florum virulentus; sæpe inveni specimina caule pedali, foliis minoribus, floribus albis.

CALYX NULLUS

STILI TRES.

Nectario sessili monophyllo

210. Delphinium monophyllum.

Caulis cubitalis, brachiatus, subprocumbens. Folia composita, petiolata, pluries divisa lacinulis angustis, trifidis. Flores sparsi cærulei. Calyx nullus. Petala quinque. Nectarium monophyllum, posticè cornutum. Stami-

na plurima, ad sexdecim. Capsula unica. Stylus unus.

Delphinium consolida L: passim inter segetes prope Grodnam, florens Augusto: annua. Infusio florum spargens odorem proprium, non ingratum, etiam suspecta, magna dosi anxietates promovens.

Nectariis pedicellatis.

211. *Aconitum fornicaatum.*

Radix dura inæqualis, tuberosa. Caulis erectus ramosissimus. Folia nitentia, firma, nigrescentia, digitata, foliolis tribus, lateralibus profundè bipartitis, intermedio tripartito lobulo quoque linea exarato, inæqualiter & acutè trifido. Pedunculi uniflori, breves, flores spicati, racemosi, spica longa. Flos saturatè cæruleus. Calyx nullus. Petala quinque supremo fornicato, cum quatuor aliis figuram cassidis exhibente, intra cassidem duo tubuli recurvati, calcari terminati. Stamina plurima. Capsulæ tres. Semina nigra, aspera, angulosa.

Aconitum napellus L: frequens in hortis rusticorum, plurimi spontaneam declarant; in magnis sylvis nunquam inveni in lithvania, Extractum aconiti nunc celebre experimentis Cl: *Storkii*; juxta *Hallerum* *Storkius* paravit extractum suum cum aconito comarum, nos semper paravimus cum napello; succus nectariorum copiosus, gratus est & innoxius: flores sub nostro climate vix crederem venenatos, impunè sat magnam quantitatem masti- cavi, succumque illarum deglutii: folia sunt acria, magnam quantitatem salivæ ciunt, ardoremque linguæ pertinacem excitant, minimaque quantitate, anxietates mihi moverunt; illorum extractum methodo *Storkii* paratum sæpissime plurimis ægrotantibus præscripsi, amicosque meos præscribentes secutus fui, vidi, & habui egregios effectus in pertinacibus febribus quartanis, in inveteratis rheumatismis, in ulceribus cacoeticis; sed sæpe in indurationibus schirosis, in podagra, obstructionibus hepatis, ictero chronico, in cassum præscripsi, & frustra ab aliis præscriptum vidi.

POST SCRIPTUM.

Methodo ferè simili quâ tres primas Collectiones *Floræ Lithuanicæ* conscripsi, quartam & quintam exarata curiosis propono, scilicet crebrioribus titulis ad dyagnosim tutam, & facilem specierum alumnos ducere voluimus; post titulos pleniorē descriptionem cujusque speciei proposuimus, descriptiones plerumque juxta *Immortalis Halleri* methodum præsentibus vivis speciminibus delineavimus, sed quæ mutanda suggessit natura, mutare debuimus, nomenclaturamque *Hallerianam* quantum fieri potuit, ad *Linneæanas* voces reduximus. In ultimis collectionibus post plurimas species, observationes addidimus: facillimo negotio ex adversariis nostris alias curiosas non minus, aut novas, excerpere potuissimus, sed timendo ne nimium ponderosum evaderet volumen, illas prætermisimus. Hoc motivo detentus amputaveram observationes oeconomicas, & practicas, sed quando easdem in lectionibus meis proposueram alumniis, enixè hi boni juvenes rogârunt, ut supplementi formâ primis collectionibus adderem, saltem meas, seu quæ ipsemet propriis peri-

---

culis probavi & confirmavi, in subsequen-
tibus collectionibus hoc auxilium illis non re-
cusarem. Tam justis petitis reniti non po-
tui, undè adhuc de novo his additamentis gra-
vatum est opusculum. Sed frustra quærerent
Medici, completam enarrationem observatio-
num practicarum circa nostras plantas Lith-
vanicas: nolui miscere certa cum dubiis, præ-
ter pauca quæ obtinui ab amicis antiquæ fi-
dei observatoribus, & paucissima quæ nec-
dum proprio periculo tentata, fide Linnæi &
Halleri proposui. Reliqua certa trado ac tu-
ta repetitis nostris tentaminibus, tum ex pri-
vata praxi tum ex publica in Nosocomio Re-
gio *Grodzensi*.

Non mirentur profani si raro aut nunquam pro
*fracturis, vulneribus, febribus, inflammatio-
nibus, & morbis depuratoriis*, aut pro aliis
imperio naturæ subditis, proponantur vires
plantarum, innumeris specialioribus casibus
demonstratum firmiter tenemus, non modo
vana, sed sæpissimè nociva istis morbis esse
remedia.

Quò ad errores qui hoc opus defædare possunt, aut sunt mei, aut sunt Typographorum. Prætervisos meos condonare dignentur naturæ periti, probè gnari quam sit difficile tam varia objecta, requisita attentione perlustrare, ut non dormitet passim scriptor. Attamen iterum cum speciminibus siccis, & plerumque vivis, annotationes nostras conferendo, bis adhuc omnes verificavimus, lætique illas vidimus, naturam verè experimentes. Unde pauci timendi sunt errores in adumbrationibus. Si supersunt, in nomenclaturis demonstrabuntur. Nam ab omnibus peritis Botanicis nimium remotus, nunquam severæ criticæ, meas Lithvanicas plantas submittere potui, illas solus debui determinare. Non omnes possidendo libros præsertim raros, bonas figuras occultantes, non nullas species juxta indicationes specierum plerumque in completarum, denominare debui. Præterea etiam si ferè omnes Europæas plantas in Herbario meo tutò determinatas possideam, utpotè Linnæanâ, Halleriana, nec non Gouaniana falce criticâ tactas, attamen plures Lithvanicæ nullo

modo congruunt cum speciminibus Herbarii. Tales proposui in primis collectionibus, sed in subsequentibus sedulo removi, ne certa cum incertis miscerem. Has igitur dubias, scilicet, quas ad Linnæanas certo reducere non potui, sedulo segregavi, easque illustrandas reservavi in opusculis sub titulo *Indagatorum Naturæ*, mox evulgandis,

In tam arduo opere ut desideratam metam tandem tangamus, manent enucleandæ plantæ tertiæ, & quartæ seriei scilicet *incompletæ*, & *occultæ*. Ad prelum sunt paratæ *Incompletæ*. seu *Calycinæ & Petaloideæ*. Vernali tantum tempore proximo divulgabuntur *obscuræ* seu *Cryptogamæ*: utpotè quas propter copiam specierum & difficultatem diagnoseos attentius trutinare debemus.

Plurimi sunt, ut *iterum dicam*, qui conatus nostros irridere non desinunt, superciliis elevatis altiora semper contemplantes, nimium depressa objecta contemnunt. Mordeant tranquille venenoso dente opuscula nostra, illorum cavillationes libenter feram, quæ in me

ne capillum quidem mutare possunt ; & quid-
quid clamitent, semper mihi manebit hæc con-
solatio, in Botanicis primam glaciem fregisse,
successoresque meos hoc opus, ut cumque in-
forme, tanquam basim laborum suorum ha-
bituros esse.

F I N I S

COLLECTIONIS QUINTÆ.

ne capillum quidem mutare possunt ; & quid-
quid clamitent, semper mihi manebit hæc con-
solatio, in Botanicis primam glaciem fregisse,
successoresque meos hoc opus, ut cumque in-
forme, tanquam basim laborum suorum ha-
bituros esse.

F I N I S

COLLECTIONIS QUINTÆ.

Gilibert, Jean Emmanuel, 1741-1814

Flora Lithuanica inchoata Seu Enumeratio Plantarumm Polypetalae Pauci- Et
Multi-Stamineae

Bd.: 5

Grodnae 1782

Phyt. 932 b-4/5

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10304312-5